

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. november 23.
(OR. en)

15031/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0393 (NLE)**

ENER 621
ENV 1193
COMPET 937
TRANS 735
CONSOM 306
IND 497
ECOFIN 1219
FISC 230

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. november 23.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 668 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS RENDELETE a lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 668 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 668 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2022.11.22.
COM(2022) 668 final

2022/0393 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

**a lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci
korrekciós mechanizmus létrehozásáról**

A TANÁCS RENDELETE**a lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci
korrekciós mechanizmus létrehozásáról****1. A JAVASLAT HÁTTERE**

A javaslat ideiglenes és megfelelően célzott szabályozási eszközt hoz létre a nagykereskedelmi gázpiacok árképzési mechanizmusainak hiányosságai által okozott szélsőséges árcsúcsok jelenségének kezelésére, ezáltal megelőzve az uniós gazdaságot érintő jelentős károkat.

a) Az ukrajnai válság példátlan áremelkedésekhez és súlyos gazdasági károkhoz vezetett.

Oroszország Ukrajna elleni indokolatlan katonai agressziója és az energia fegyverként való felhasználása példátlan energiaválságot váltott ki, amely különösen az Uniót érintette. Ez az energiaárak ugrásszerű emelkedéséhez vezetett, ami növelte az inflációt és veszélybe sodorta energiaellátásunk biztonságát. Oroszország szándékosan zavarokat okozott és ellátási manipulációkat hajtott végre, amelyek hatással vannak az európai földgázárakra és az energiapiaci árképzés egyensúlyára. Oroszország azon döntése, hogy az Északi Áramlat 1 gázvezetéken keresztül leállítja az ellátást, és több uniós tagállam esetében is megszakítja a szállítást, az Északi Áramlat 1 és 2 gázvezetéken végrehajtott szabotázs, valamint annak szükségessége, hogy rövid időn belül új ellátási források és útvonalak álljanak rendelkezésre, új szakaszba hozta ezt a válságot. Az EU elkötelezett amellett, hogy a Bizottság 2022. május 18-i „REPowerEU terv” című közleményében foglaltaknak megfelelően fokozatosan megszüntesse az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét azáltal, hogy csökkenti a keresletet, felgyorsítja a megújuló energiaforrások elterjedését, és az energiaplatformon keresztül a megbízható partnerektől származó alternatív ellátási formákkal helyettesíti az orosz gázt. A csővezetékes gázimport orosz részesedése az EU teljes gázimportjából a 2021. szeptemberi 41 %-ról 2022. szeptemberére már 9 %-ra csökkent.

Noha a piacok már az Ukrajna elleni orosz agresszió kezdete óta a gázárak jelentős emelkedésével reagáltak a fejleményekre, 2022. augusztusának második felére a földgázárak példátlan mértékben megemelkedtek, és minden eddiginél magasabb értékeket értek el. Míg az előző évtizedben az árak az 5 EUR/MWh és 35 EUR/MWh közötti sávon belül voltak, az európai földgázárak ezúttal olyan szinteket értek el, amelyek 1000 %-kal magasabbak voltak az Unióban korábban tapasztalt átlagáraknál. Az ICE ENDEX-en¹ kereskedett holland TTF Gas Futures index értéke (három hónapos/negyedéves termékek) elérte a 350 EUR/MWh-t, az EEX-en kereskedett TTF másnapi gázár pedig elérte a 316 EUR/MWh-t a kereskedett mennyiségek jelentős változása nélkül. A következő havi árak jóval meghaladták a 200 EUR/MWh-t, és 2022. augusztus 26-án közel 314 EUR/MWh-os csúcsot értek el. A következő havi ár két egymást követő héten keresztül – 2022. augusztus 18-tól augusztus 31-ig – 225 EUR/MWh felett maradt. A legmagasabb árszinteket egy héten keresztül – 5 egymást követő kereskedési napon – érték el 2022. augusztus 22. és 26. között, amikor is az árak

¹ Az árkülönbőség vagy „spread” mérésének alapja az EEX-en jegyzett „TTF spot EGSI” érték, csökkentve az EU északnyugati és délnyugati részén érvényes azonnali LNG-árak Platts/S&P Global által végzett értékelésében megjelölt átlagárral.

nagyon közel voltak a 265 EUR/MWh-hoz, vagy meghaladták azt. A 2022. augusztus 22. és 31. közötti időszakban az azonnali TTF árak és az LNG árak közötti különbség² meghaladta az 57 EUR/MWh-t. A 2022. augusztus 22-től 26-ig tartó hét utolsó három napján a TTF azonnali árai és az LNG referenciaárai közötti különbség meghaladta az 58 EUR/MWh-t. Ez a TTF árainak a világpiaci árakat tükröző LNG-áraktól való példátlan függetlenedését jelentette. Miután 2022 augusztusában elérték az említett szélsőséges szinteket, az árak a következő hetekben 220 EUR/MWh alá csökkentek, és azóta nem értek el ismét e szint feletti csúcsot.

Ez a csaknem két héten át tartó szélsőséges áremelkedés rendkívül káros volt az európai gazdaságra nézve. A gázt az uniós gazdaság számos ágazata használja széles körben a kkv-tól a nagy iparágakig, különösen az olyan gázintenzív iparágak, mint a kerámia-, az üveg-, a műtrágya-, a cellulóz-, a papír- és a vegyipar. Az augusztusban tapasztalt, 350 EUR/MWh körüli nagyon magas földgázárak még rövid idő alatt is jelentős negatív hatást gyakorolnak az Unió gazdaságára; továbbgyűrűző hatással vannak a villamosenergia-árakra, és növelik az általános inflációt. Az árcsúcsok kézzelfogható károkat és kockázatokat jelentenek az energiafogyasztók, az energiaszolgáltatók, valamint a gáz- és villamosenergia-piacok ellátásbiztonsága szempontjából. A fogyasztók teljes mértékben ki voltak téve a regionális kapacitásbeli szűk keresztmetszetek által okozott szélsőséges árcsúcsoknak. Maximális kapacitás mellett a további áremelések nem voltak képesek további gázmennyiségek vonzására. Oroszország Ukrajna elleni agressziója továbbra is negatívan hat az EU gazdaságára, és a Bizottság tavaszi előrejelzéséhez³ képest alacsonyabb növekedési és magasabb inflációs pályára állítja azt. Az előrejelzések szerint az éves átlagos infláció 2022-ben az euróövezetben 7,6 %-os, az EU egészében 8,3 %-os történelmi csúcson tetőzik, majd 2023-ban 4,0 %-ra, illetve 4,6 %-ra csökken. A 2022. nyári (időközi) uniós gazdasági előrejelzés szerint az EU gazdasága 2022-ben mindössze 2,7 %-kal, 2023-ban pedig 1,5 %-kal fog növekedni. Ehhez képest az euróövezetben 2022-ben 2,6 %-os növekedés várható, amely 2023-ban 1,4 %-ra mérséklődik; egyes országokban pedig recesszió várható.

Tekintettel az Európába irányuló orosz földgázáramlás jelenlegi alacsony szintjére, amely már az EU teljes csővezetékes gázimportjának 9 %-ára csökkent, és arra, hogy az várhatóan nem fog a háború előtti szintre emelkedni, a gáz- és pénzügyi piacok helyzete továbbra is kihívást jelent az EU-ban. A gázellátás és a szállítási útvonalak tekintetében tapasztalt példa nélküli változások, valamint az, hogy ellátási sokkhelyzetben a piaci és árképzési eszközök nem működnek megfelelően, együttesen annak a nyilvánvaló kockázatnak teszik ki az európai fogyasztókat és vállalkozásokat, hogy újabb, gazdaságilag káros hatással járó gázáremelkedések következnek be. Az európai gázellátást megzavaró vagy a kereslet drámai növekedésével járó olyan előre nem látható események, mint a balesetek vagy a csővezetékeken elkövetett szabotázs, veszélyeztethetik az ellátásbiztonságot. A hirtelen beálló gázhiánytól való félelem által kiváltott piaci feszültségek és felfokozott hangulat valószínűleg az idei télen túl és a jövő évben is megmaradnak, mivel az ellátási sokkokhoz való alkalmazkodás, valamint az új ellátási kapcsolatok és infrastruktúrák kialakítása várhatóan legalább egy évet vesz igénybe.

² Az árkülönbség vagy „spread” mérésének alapja az EEX-en jegyzett „TTF spot EGSI” érték, csökkentve az EU északnyugati és délnyugati részén érvényes azonnali LNG-árak Platts/S&P Global által végzett értékelésében megjelölt átlagárral.

³ [2022. nyári gazdasági előrejelzés: A háború miatt romló gazdasági kilátások.](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_4511)
(https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_4511).

b) Megváltozott TTF és piaci környezet – az ár-referenciaértékek relevanciájának változása

Az árképzési rendszer

A holland gáztőzsde (Title Transfer Facility, TTF) egy úgynevezett betáplálási/kiadási rendszer „központja”⁴ vagy „virtuális kereskedési pontja”, ahol a rendszerhasználók a gáz tulajdonjogát tudják átruházni egymásra. A központot általában a szállításirendszer-üzemeltető vagy a tagállam által kijelölt más szerv üzemelteti, amely a gáz tulajdonjogának a rendszerhasználók közötti átruházásához szükséges nominálásokat kezeli.

Számos termékkel lehet kereskedni központokon történő virtuális vagy fizikai szállítással (amikor a gázt egy meghatározott fizikai pontra kell szállítani)⁵. A központok fontos szerepet töltenek be a földgázrendszer stabilitásában, mivel lehetővé teszik a gáz tulajdonjogának a piaci szereplők közötti átruházását, és ezért a gázpiac kulcsfontosságú részei. Európában különböző gázelosztó központok léteznek, amelyek közül a legfontosabbak a következők: a holland TTF (NL), a német Trading Hub Europe (THE), a francia Point d’Échange de Gaz (PEG) - Nord, a belga Zeebrugge (Beach) és ZTP, az osztrák Virtual Trading Point (VTP), az olasz Punto di Scambio Virtuale (PSV), a cseh Virtual Trading Point (VTP), a spanyol Punto Virtual de Balance (PVB) és a brit National Balancing Point (NBP).

A TTF határidős árának konkrét jelentősége az uniós árképzési rendszer szempontjából

A központokban folytatott kereskedés történhet tőzsdén kívül (OTC) vagy tőzsdéken keresztül; a központ a gáz portfóliók közötti cseréjére szolgáló szállítási hely. A TTF-en kereskedett leglikvidebb termék a havi szállítású holland „TTF Gas Futures”, amellyel az „ICE Endex” tőzsdén kereskednek, míg az úgynevezett „azonnali piacon”, azaz az egy napos vagy annál rövidebb határidejű termékek piacán az európai energiatőzsde (EEX) a leglikvidebb piac.

A TTF virtuális kereskedési pont, amelyhez mind azonnali, mind határidős ügyletek kapcsolódnak. A TTF-hez kapcsolódó termékek (azaz a TTF-et szállítási pontként megjelölő szerződések) a tőzsdéken hozzáférhetők, és jellemzően a rövid távú termékektől (pl. napon belüli, másnapi, következő heti) a több évvel későbbi szállítási időhorizonttal rendelkező termékekig terjednek. Ebben az összefüggésben különböző piacok különböztethetők meg:

Az azonnali (napon belüli és másnapi) piacok azok a helyek, ahol a szállításirendszer-üzemeltetők fizikailag egyensúlyban tartják a hálózatot, ami elengedhetetlen az ellátásbiztonság garantálásához. A fizikailag teljesített ügyletek esetében egyúttal ezek azok a helyek, ahol a piaci szereplők a keresletben és a kínálatban – például az időjárási viszonyok vagy a szűkületek miatt – bekövetkező változásokra reagálva egyensúlyba hozzák gázportfólióikat. Tekintettel az ellátásbiztonságot és a napi piacok kiegyensúlyozását érintő kockázatokra, e piacok nem képezik a jelenlegi javaslat tárgyát.

A származékos piacok, különösen a határidős (pl. következő havi vagy távolabbi) gázszállításra vonatkozó szerződésekkel rendelkező piacok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a gázipari vállalatok fedezni tudják pénzügyi kockázataikat, amikor ingadozó piacokon vásárolnak gázt. A származékos termékek stabilabb hosszú távú árai árjelzéseket is adnak, amelyek megbízható környezetet biztosítanak az infrastrukturális beruházások számára. A

⁴ A központ egy betáplálási/kiadási rendszer virtuális kereskedési pontja, ahol a rendszerhasználók a gáz tulajdonjogát tudják átruházni egymásra, és amelyet leggyakrabban a szállításirendszer-üzemeltető (vagy más kijelölt szervezet) üzemeltet.

⁵ ACER (2011) Keretiránymutatások a szállítási rendszerekben alkalmazott gázkiegyensúlyozásról.

származékos ügyletekbe és a határidős piacokba történő beavatkozások szintén hatással lehetnek a pénzügyi stabilitásra.

Az árbejelentő ügynökségek (PRA-k) nyomon követik a másnapi piacok tevékenységét, és közzéteszik a szerződésekben általában hivatkozott indexeket, beleértve a TTF-hez kapcsolódó indexeket is. A szerződések gyakran hivatkoznak a TTF következő havi előzetes referenciaáráira. A TTF-hez kapcsolódó, a TTF azonnali vagy határidős ügyletei árára vonatkozó indexek ugyanakkor felhasználhatók a hosszabb távú szerződésekben szereplő árképzési képletekben. Ez főként azzal függ össze, hogy az elmúlt években a TTF még a TTF-központ által kiszolgált régió határain túl is irányadónak minősült az uniós szintű gázárak tekintetében.

A tőzsdék általában rendelkeznek a partnerkockázatokat kezelő úgynevezett elszámolóházakkal, mivel az ügyleteket a partner ismerete nélkül bonyolítják le.

A TTF a leglikvidebb gázelosztó központ az EU-ban, széles körben használt referenciaként szolgál az európai gázárak tekintetében, és az európai gázkereskedelem elsődleges kereskedelmi és kockázatkezelési eszköze. Az elmúlt években Európában a TTF-indexeket irányadónak tekintették az európai földgázárak tekintetében. Ennek oka a központ sajátos földrajzi elhelyezkedése volt, amelynek köszönhetően több forrásból fogadott be földgázt: többek között a „Groningen” mezőkön belföldön termelt gázt, norvég gázt, LNG-t, valamint jelentős mennyiségű Oroszországból származó földgázt. Ez utóbbit jelenleg más harmadik országbeli szállítóktól származó gázzal kell felváltani. A piaci szereplők hagyományosan a TTF árait használták a földgáz egész Európára vonatkozó irányadó referenciaáraként, és az egész piacra nézve reprezentatívnak tekintették azokat. A piaci adatok szerint 2022 első nyolc hónapjában a TTF-en forgalmazott földgáz az Európai Unióban és az Egyesült Királyságban együttesen forgalmazott földgáz mintegy 80 %-át tette ki (ugyanaz az arány, mint a 2021-es év ugyanezen időszakában). Piaci becslések szerint a TTF-en folytatott tőzsde alapú kereskedelem részaránya 2022 első nyolc hónapjában 70 %-ra emelkedett. A holland gázpiac gáztőzsde-üzemeltetői az ICE ENDEX és az ECC B.V.

A túlzott áremelkedéshez vezető, nem megfelelően működő árképzés bizonyítéka

Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított agressziója és az energia fegyverként való felhasználása Oroszország által mélyreható strukturális hatást gyakorol az európai földgázpiacokra, alapvetően megváltoztatva az európai ellátás eredetét és az EU-n belüli gázáramlás módját.

Az Oroszországból érkező gáz tekintetében bekövetkezett ellátási zavarok miatt az orosz csővezetékes gáz aránya az EU teljes csővezetékes gázimportján belül ez év során 40 %-ról 9 %-ra csökkent. A kieső hányadot pótló, más forrásokból származó áramlások befogadásához szükséges infrastruktúra még nem áll rendelkezésre. A REPowerEU tervvel összhangban jelenleg számos infrastrukturális szűk keresztmetszet kezelése van napirenden mind a csővezetékes gáz, mind az LNG tekintetében az új piaci realitásokhoz való alkalmazkodás érdekében.

A jelenlegi ellátási sokk helyzetben, amikor folyamatban van az új ellátási útvonalak létrehozása, az, hogy Északnyugat-Európa gázrendszerét jelentős infrastrukturális korlátok jellemzik mind a vezetéken történő szállítás (nyugat-kelet), mind az LNG-újragázosítási kapacitás tekintetében, problémát jelent Európa többi része számára az árképzési mechanizmus működése szempontjából. Részben az említett korlátok voltak felelősek a gázáraknak az európai válság kezdete óta tapasztalt általános emelkedéséért. Többek között a régióban tapasztalható infrastrukturális szűk keresztmetszetek okozták azt, hogy a nyári időszakban nőtt az eltérés a TTF határidős árai és az LNG világpiaci ára között. Jóllehet a

TTF határidős árai a múltban mindig irányadóként tudtak szolgálni a gázár tekintetében Európa számos régiójában, egyes régiókban – különösen azokban az országokban, amelyek könnyebben férnek hozzá az LNG-hez és más gázforrásokhoz, mint a jelentős LNG-hozzáféréssel nem rendelkező országok, ahol kapacitásbeli szűk keresztmetszetek akadályozzák a további készletek fogadását – immár kevésbé bizonyulnak relevánsnak és megbízhatónak.

Az árképzési mechanizmusnak az egész európai piacot érintő működési zavarát egyértelműen jelzi, hogy 2022 áprilisától a TTF határidős árai elszakadtak más európai regionális központok áraitól, valamint a hivatásos indexszolgáltatók (a továbbiakban: árbejelentő ügynökségek) által az LNG-behozatalra vonatkozóan készített árértékelésektől. Rendes körülmények között, mint az elmúlt évtizedben is, amikor a TTF volt irányadó a földgázár tekintetében Európában, a TTF árai és az LNG ára közötti különbség szűkebb, sőt, olykor negatív volt. A TTF árai és más regionális központok árai közötti, 2022 augusztusában tapasztalt rendellenes különbség határozottan jelzi, hogy a TTF nem feltétlenül tükrözi megfelelően az Északnyugat-Európán kívüli piaci helyzetet, ami olyan magas árakhoz vezet, amelyek nem felelnek meg az egész EU-ra vonatkozó alapvető piaci tényezőknek. Ezért az (EU) [2022/XXXX] rendelettel új, megbízhatóbb uniós szintű LNG-referenciaérték bevezetésére került sor, amelyet az ACER-nek 2023 március 1-jéig kell kidolgoznia. Miközben az északnyugat-európai piacon szűköség tapasztalható, az Északnyugat-Európán kívüli egyéb regionális piacokat indokolatlanul érinti szerződéseiknek a TTF-hez való indexálása.

Az infrastruktúra szűk keresztmetszetei jelentős és példa nélküli árkülönbségekhez vezettek a TTF árai, a nemzeti gázelosztó központok árai és az LNG-árak között. Amíg Északnyugat-Európában meg nem oldják az infrastrukturális szűk keresztmetszetek problémáját, azok hatással lesznek az árképzésre, és továbbra is jelentős és aránytalan hatást gyakorolnak a földgázpiacokra és az európai gazdaságra. Amikor a csővezetékes áramlások és az LNG-terminálok elérik a maximális kapacitást, és garantálják az ellátásbiztonságot, az áraknak a globális gázárakhoz viszonyított bizonyos különbség feletti további emelkedése – amelyre azért van szükség, hogy LNG-szállítmányokat vonzzon a kontinensre – már nem vonz újabb gázmennyiségeket a piacra, hanem az infrastrukturális szűk keresztmetszetek következménye. Ezt a helyzetet a kereskedők és az energiaipari vállalatok felhasználhatják az árak emelésére, ami káros hatással van az egész Unióra.

Ez olyan helyzetekhez vezetett, mint amely 2022 augusztusának utolsó két hetében állt elő, amikor a földgázárak 300 EUR/MWh feletti rekordszintet értek el, és a kontinentális központok, például a TTF ára 70 EUR/MWh-val volt magasabb az LNG áránál (azaz a TTF ára nem kevesebb, mint 25 %-kal meghaladta az LNG-árat (az átlagos északnyugat- és délnyugat-európai LNG-index alapján). Ezekben a helyzetekben azzal lehet érvelni, hogy a TTF-index már nem irányadó az európai árak tekintetében.

Mivel a TTF-et Európa-szerte irányadónak tekintették a szerződésekben, a nem Közép- és Kelet-Európában található európai fogyasztóknak magasabb árat kellett fizetniük, jóllehet a globális piacokon a földgáz jóval olcsóbb volt. Ebben a helyzetben a TTF-árak rendkívüli emelkedése, amelyet főként a közép-európai belső kapacitás szűk keresztmetszetei okoztak, megszűnt irányadónak lenni számos európai fogyasztó számára, túlzottan minősült, és immár nem tükrözte a piaci egyensúlyt.

A TTF-árak és más regionális központok árai közötti, már augusztusban megfigyelhető különbség rávilágított arra, hogy a TTF miért nem feltétlenül irányadó az északnyugat-európai (NWE) piaci helyzet tekintetében olyankor, amikor a piacok infrastrukturális korlátokkal szembesülnek. Az északnyugat-európai piacon tapasztalható szűköség esetén az

Északnyugat-Európán kívüli egyéb (kedvezőbb piaci feltételek mellett működő) regionális piacokat indokolatlanul érintené szerződéseiknek a TTF-hez való indexálása.

Ez a tendencia várhatóan 2023-ban is folytatódni fog. Hosszabb távon a gázösszeköttetésekbe és az LNG-terminálokba történő jelentős beruházások meg fogják oldani a regionális gázelosztó központok árai közötti eltérések okozta problémákat. A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású villamosenergia-termelésbe történő beruházások tartósan csökkenteni fogják a gázáraknak a villamosenergia-árakra gyakorolt hatását, szükség esetén pedig a gázárakra nehezedő nyomást. Különösen az idei év végén vagy 2023 első hónapjaiban megjelenő új LNG-infrastruktúrák várhatóan enyhítik majd a jelenlegi problémákat. E remény a TTF és más uniós központok árai közötti különbség csökkenésére az LNG-infrastruktúra, például az úszó LNG-tároló és -visszaalakító egységek (FSRU-k) tervezett kiépítésével függ össze, ami várhatóan csökkenteni fogja a szűk keresztmetszeteket az EU északnyugati részén. Ezért csak ideiglenes beavatkozás indokolt.

Mindazonáltal – legalábbis a jövő évben – az EU egyes részein sürgősen korrigálni kell a szűk keresztmetszetek átmeneti hatását, mivel az Európába érkező földgáz 40 %-át más forrásból kell beszerezni, ami a történelmi egyensúlyt érintő jelentős strukturális változás olyan körülmények között, amikor a TTF árai nem feltétlenül reprezentatívak a globális gáz kínálati és -keresleti feltételek tekintetében. Az európai piacokat kiszolgáló piaci eszközöket nem a jelenlegi – jelentős ellátási sokk helyzetben lévő, és Oroszország által az energia fegyverként való felhasználásával megnehezített – piaci helyzet kezelésére tervezték és fejlesztették ki, és ezért az EU felárat fizet a gázért. Hasonlóképpen, az európai villamosenergia-piac szerkezete nem volt felkészülve egy ilyen válsághelyzetre, ugyanakkor a rendkívül magas gázárak magas villamosenergia-árakat és példátlan bevételeket eredményeztek az inframarginális termelési technológiák számára. A magas energiaárak kezelését célzó szükséghelyzeti beavatkozásról szóló, 2022. október 6-án elfogadott tanácsi rendelet nyomán a Bizottság jelenleg egy 2023 első negyedévében előterjesztendő javaslaton dolgozik, amelynek célja a villamosenergia-árak strukturális függetlenítése.

II. A JAVASLAT CÉLJAI

A rendkívül magas TTF-árak és azoknak az európai földgázárak általános szintjére gyakorolt hatása miatt politikai szinten számos esetben merült fel sürgős és ideiglenes beavatkozás iránti igény.

Az Európai Parlament „Uniós válasz a növekvő európai energiaárakra” című, 2022. október 5-i állásfoglalásában azt kérte, hogy „hozzanak intézkedéseket a TTF [...] működésével kapcsolatban”, és úgy vélte, hogy „ezek az intézkedések magukban foglalhatják túlzott áringadozások esetén a TTF-ben a kereskedés leállítására vonatkozó mechanizmus, illetve árgallérok alkalmazását”.

Az energiaügyi miniszterek október 12-i informális ülése felkérte a Bizottságot, hogy javasoljon intézkedéseket a szolidaritási erőfeszítések összehangolására, az energiaellátás biztosítására, az árszintek stabilizálására, valamint a magas energiaárakkal szembesülő háztartások és vállalkozások támogatására.

Októberi javaslatában a Bizottság úgy kívánta megoldani a túlzott földgázárak nyomán kialakult helyzetet, hogy tanácsi intézkedésre tett javaslatot egy olyan maximális dinamikus ár megállapítása érdekében, amely áron meghatározott feltételek mellett földgázügyletek bonyolíthatók a TTF azonnali piacain. A negatív hatások elkerülése érdekében gondoskodni kell arról, hogy az intézkedés tegye lehetővé a tőzsdén kívüli gázkereskedelmet, ne csorbítsa az uniós gázellátás biztonságát és az EU-n belüli gázáramlásokat, ne vezessen a gázfogyasztás

növekedéséhez, valamint ne befolyásolja a származékos energiapiacok stabilitását és szabályos működését.

Az Európai Tanács a 2022. október 20–21-i következtetéseiben felszólított arra, hogy sürgősen elő kell terjeszteni konkrét határozatokat bizonyos további intézkedésekre vonatkozóan, köztük a következőre: „a földgázügyletekre vonatkozó, ideiglenes dinamikus árfolyosó a túlzott gázárak előfordulásának azonnali korlátozása érdekében”, méghozzá az e mechanizmus által a meglévő szerződésekre gyakorolt hatás vizsgálatát, továbbá a különböző energiaszerkezetek és nemzeti körülmények figyelembevételét követően.

Az e rendeletben javasolt piaci korrekciós mechanizmus fő célja, hogy megelőzze a túlzottan magas gázárak kialakulását, amit részben az árképzési mechanizmusok hatékonyságbeli hiányosságai okozhatnak. A fő célkitűzés nem a keresletet és a kínálatot megfelelően tükröző árakba való beavatkozás. Ennek az az oka, hogy az árjelzések fontosak a harmadik országokból származó azon gázszállítmányoknak az Unióba való vonzása szempontjából, amelyekre az EU-nak szüksége van az ellátásbiztonság és a gazdasági jólét megőrzéséhez.

III. A JAVASLAT FŐ ELEMEI

A javasolt piaci korrekciós mechanizmus *a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb összehangolása, a határokon átnyúló gázkereskedelem és megbízható ár-referenciaértékek révén történő fokozásáról* szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2022. október 18-i bizottsági javaslat (a továbbiakban: az októberi javaslat) 23. és 24. cikkére épül.

Az Európai Tanács 2022. október 21-i következtetése⁶ és az októberi javaslat 23. cikkének (2) bekezdésében foglalt biztosítékok⁷ alapján a piaci korrekciós mechanizmust úgy alakították ki, hogy megfeleljen két alapvető kritériumnak:

- i. hatékonyan küszöböli ki a rendkívül magas gázárakkal jellemzett időszakokat; valamint
- ii. csak akkor aktiválható, ha az árak rendkívüli szinteket érnek el (az LNG-árakhoz képest) és az olyan jelentős piaci és ellátási szerződésbeli zavarok elkerülését szolgálja, amelyek súlyos ellátásbiztonsági kockázatokhoz vezetnek.

A múltbeli események, például a 2022 augusztusában tapasztalt meredek áremelkedések iránymutatásként szolgálhatnak azon árszintek meghatározásához, amelyek kiváltják a piaci korrekciós mechanizmus alkalmazását.

A javasolt mechanizmus lényegében egy biztonsági plafont határoz meg a TTF-en a származtatott energiatermékek következő havi árára (a továbbiakban: TTF-ár), amely referenciaárként kulcsfontosságú szerepet játszik az európai nagykereskedelmi gázpiacon. Az

⁶ Lásd a 2022.10.20–21-i következtetések (18) preambulumbekkezdését:

„Az Európai Tanács felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy sürgősen terjesszenek elő konkrét határozatokat a következő további intézkedésekre, valamint a Bizottság javaslataira vonatkozóan, miután megvizsgálták azok hatását kiváltképp a meglévő szerződésekre, beleértve a hosszú távú szerződések nem érintését, továbbá figyelembe véve a különböző energiaszerkezeteket és nemzeti körülményeket: (...)

c) a földgázügyletekre vonatkozó, ideiglenes dinamikus árfolyosó a túlzott gázárak előfordulásának azonnali korlátozása érdekében, a 2022. október 18-án javasolt tanácsirendelet-tervezet 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott biztosítékok figyelembevételével;”

⁷ Az októberi javaslat 23. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a jövőbeli piaci korrekciós mechanizmusnak meg kell felelnie a következő biztosítékoknak: nem érinti a tőzsdén kívüli gázkereskedelmet; nem veszélyeztetheti az Unió gázellátásának biztonságát; függ a gázmegetakarítási cél megvalósítása terén elért eredményektől; nem vezethet a gázfogyasztás általános növekedéséhez; úgy kerül kialakításra, hogy ne akadályozza az EU-n belüli piaci alapú gázáramlást; nem befolyásolhatja a származékos energiapiacok stabilitását és szabályos működését; figyelembe veszi a gázpiaci árakat az Unió különböző szervezett piacain.

árplafon akkor aktiválódik, ha a TTF-ár alapja elér egy előre meghatározott szintet, és ha az áremelkedés párosul egy hasonló világpiaci áremelkedéssel, amit a New York-i S&P Global Inc. által közzétett „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)” és „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)” LNG-árértékelés napi átlagára tükröz.

Az azonnali hatás biztosítása érdekében a javaslat szerint a mechanizmus aktiválását kiváltó értékeket előzetesen kell rögzíteni, hogy elkerülhetők legyenek a hosszadalmas döntéshozatali eljárások, amelyek akár jelentősen késleltethetnék a mechanizmus aktiválását és a tervezett ártompító hatást. Amint teljesülnek az aktiválás feltételei, a piaci korrekciós mechanizmus automatikusan működésbe lép.

A TTF határidős ügyleteire vonatkozó biztonsági plafont gondosan úgy alakították ki, hogy ne befolyásolja a többi regionális gázpiac árképzését. Ez azért van, mert e többi piac árjelzéseit kevésbé érintik azok a visszagázosítási és szállítási szűk keresztmetszetek, amelyek napjainkban a holland gázelosztó központot és következésképpen a TTF-et jellemzik.

Az eszköz célja, hogy kiegyenlítse a túlzott árakat, de strukturálisan ne változtassa meg az árszintet. A beavatkozási szint meghatározásához a 2022. augusztusi események szolgálhatnak viszonyítási alapként.

A rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy az augusztus 22. és augusztus 31. közötti időszakban a TTF azonnali legközelebbi lejáratú árai és az LNG-árak közötti árkülönbség meghaladta az 57 EUR/MWh-t. A fronthavi árak 300 EUR feletti szintet értek el. A piaci korrekciós mechanizmus célja a tavaly augusztusban tapasztalt rendkívül magas árszintek elkerülése.

Azért, hogy alkalmazása következtében ne növekedjen a földgázfogyasztás, úgy alakították ki, hogy csak kivételes körülmények között legyen aktiválható a valóban túlzottan magas árak rövid ideig tartó epizódjainak kezelése érdekében. Amikor ugyanis az árak „túlzottan magasak”, a kereslet rugalmassága várhatóan nagyon alacsony, és az árplafon által elkerült további rövid távú áremelkedések nem eredményeznék a fogyasztás jelentős csökkenését. Végezetül a mechanizmusnak nem az a célja, hogy strukturálisan csökkentse az árakat, hiszen ha a csökkenés megjelenik a végső fogyasztói árban, növekedhetne a gázfogyasztás.

A biztonsági plafon csak a határidős termékek egy típusára (a következő havi TTF-termékekre) lesz alkalmazandó. A biztonsági plafon aktiválása nem jelenti azt, hogy a piaci szereplők nem lesznek képesek azonnali áron gázt beszerezni, csupán a mechanizmus által közvetlenül nem érintett, hosszabb futamidejű származtatott termékeket és tőzsdén kívüli piacokat kell használniuk. A mechanizmus működésbe lépése tehát várhatóan nem okoz elosztási korlátozást és nem vet fel ellátásbiztonsági aggályokat.

A piaci korrekciós mechanizmus hatékony biztosítékokat tartalmaz, például magas beavatkozási plafonokat és olyan szoros nyomon követést, amely lehetővé teszi a mechanizmus megszakítását abban az esetben, ha az negatív hatással volna az ellátás biztonságára.

A piaci helyzet lehetséges változásaira tekintettel, valamint annak érdekében, hogy reagálni lehessen az árplafon esetleges nem szándékolt negatív következményeire, a javaslat hatékony biztosítékokról rendelkezik, amelyek révén a mechanizmus működését bármikor fel lehet függeszteni, ha az ellátás biztonságát és az EU-n belüli gázáramlásokat befolyásoló súlyos piaci zavarokat vagy nyilvánvaló kockázatokat eredményezne. A biztonsági plafon automatikusan deaktiválódik, ha a napi értékelés azt mutatja, hogy aktiváló feltételek már nem állnak fenn. A mechanizmus hatásainak értékelésekor az uniós keresletcsökkentési céloknak való megfelelést is figyelembe kell venni.

IV. ÖSSZHANG A SZABÁLYOZÁSI TERÜLET JELENLEGI RENDELKEZÉSEIVEL

Az Európai Bizottság 2022. március 23-án közleményt adott ki „Ellátásbiztonság és megfizethető energia: Az azonnali intézkedések és a télre való felkészülés opciói” címmel (COM(2022) 138 final), amelyben vázolta azt a célt, hogy a következő télen és azon túl is garantált legyen az ellátás biztonsága elfogadható árak mellett. A közlemény a gázár szabályozási eszközökkel történő maximalizálását vagy modulációját olyan lehetőségként említette, amely alkalmas lehet az energiaárak jelentős emelkedésének megfékezésére. 2022 októberében az Európai Bizottság az eszkárlódó válságra tekintettel újabb közleményt adott ki, amelyben megerősítette, hogy célzott és összehangolt intézkedésekkel kezelni kell a magas energiaárakat. Közleményében a Bizottság javaslatot tett egy olyan mechanizmus bevezetésére, amely szükség esetén a fő európai gáztőzsdén, a TTF-en keresztül korlátozza az árakat. A rendkívül magas gázárak következményeinek enyhítését célzó piaci korrekciós mechanizmusra irányuló jelenlegi javaslat kiegészíti a Bizottság közleményeiben meghatározott intézkedéseket.

Ez a javaslat nem veszélyezteti a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló, 2017. október 25-i (EU) 2017/1938 európai parlamenti és tanácsi rendelet célkitűzéseit és elveit. A javaslat biztosítja, hogy regionális vagy uniós vészhelyzet esetén a piaci korrekciós mechanizmus ne korlátozza indokolatlanul a belső piacon belüli gázáramlást, mert az veszélyeztetné Unió gázellátásának biztonságát.

Ez a javaslat a jelenlegi energiaválság kezelése érdekében a Tanács által az elmúlt hónapokban elfogadott intézkedéscsomagba illeszkedik.

Különösen szorosan kapcsolódik az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelethez, és összhangban áll annak célkitűzéseivel. Biztosítja, hogy a piaci korrekciós mechanizmust a Bizottság leállíthassa, ha az negatívan befolyásolja az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. cikke szerinti gázfogyasztás-csökkentési cél megvalósítása terén elért előrehaladást, vagy ha az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 8. cikke alapján a tagállamoktól kapott gázfogyasztási és keresletcsökkentési adatok azt mutatják, hogy a gázfogyasztás általános növekedéséhez vezet.

Emellett rendszeres és hatékony nyomon követést és jelentéstételt kell biztosítani a tagállamok által az önkéntes és kötelező keresletcsökkentési intézkedések végrehajtása terén elért eredmények értékelése érdekében. Ehhez az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben előírt nyomonkövetési és jelentéstételi intézkedéseken túlmenően a tagállamoknak legkésőbb két héttel egy piaci korrekciós eseményt követően tájékoztatniuk kell a Bizottságot arról, hogy a piaci korrekciós eseményre reagálva milyen intézkedéseket hoztak a gáz- és a villamosenergia-fogyasztás csökkentése érdekében, hacsak a Bizottság felfüggesztő határozatot nem fogadott el. A kereslet Unió-szerte történő csökkentése a szolidaritás Szerződésben rögzített elvének kifejeződése.

Annak érdekében, hogy a piaci korrekció ne szüntesse meg a keresletcsökkentésre való ösztönzést, egy piaci korrekciós esemény aktiválását az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben előírt keresletcsökkentési célok 2023. március 31-én túli meghosszabbítására irányuló bizottsági javaslatnak kell követnie.

A tagállamok mindenkor szabadon választhatják meg a kereslet csökkentését biztosító intézkedéseket. A megfelelő keresletcsökkentő intézkedések meghatározása során a tagállamoknak mérlegelniük kell a Bizottság 2022. július 20-i „Gázmegtakarítás a téli ellátásbiztonságért” című közleményében meghatározott intézkedések alkalmazását.

Mindezen felül ez a javaslat kiegészíti a rövid távú piaci volatilitás kezelésére az októberi javaslat 15. cikkében meghatározott, a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus bevezetésére irányuló célkitűzéseket, valamint az októberi javaslat 18. cikkében foglalt, az ACER-nek címzett megbízást arra, hogy állítson össze és tegyen közzé egy napi LNG-referenciaértéket az indexek reprezentativitásának javítása érdekében. Bár az októberi javaslat rendelkezik egy olyan eszközzel, amely rövid távon mérsékeli a szélsőséges árváltozásokat („megszakító”), ez nem elegendő a 2022 augusztusában felmerült és hasonló problémák kezeléséhez, ezért ez a javaslat ezen a téren is kiegészíti az októberi javaslatot.

Emellett a jelenlegi javaslat összhangban van az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel, különösen a biztonságos és megfizethető uniós energiaellátás biztosításával, hiszen olyan mechanizmust biztosít, amely a rendkívül magas gázáraknak az uniós fogyasztókra és tagállamokra gyakorolt hatásait enyhíti, ugyanakkor kialakításánál fogva nem csökkenti strukturálisan az árakat, aminek a végső fogyasztókhoz továbbgyűrűző hatása növelhetné a gázfogyasztást.

V. ÖSSZHANG AZ UNIÓ EGYÉB SZAKPOLITIKÁIVAL

A javaslat összhangban van más uniós szakpolitikákkal, nevezetesen a belső piaci politikára vonatkozó szabályokkal, többek között a versenyszabályokkal és a pénzügyi piacokra vonatkozó szabályokkal. Kiegészíti az európai piaci infrastruktúra-rendeletet (EMIR), amely a rendszerszintű kockázatok csökkentésére, a tőzsdén kívüli piac átláthatóságának növelésére és a pénzügyi stabilitás megőrzésére irányul, valamint a költségvetési rendeletet (pl. MiFID II), amelynek értelmében a szabályozott piacokon mechanizmusokat kell létrehozni a pénzügyi piacokat érintő jelentős volatilitások és a helytelen kereskedési minták megelőzése érdekében. A javaslat nem sérti indokolatlanul a versenyjog elveit. A piaci korrekciós mechanizmust úgy alakították ki, hogy a beavatkozás a túlzott árakkal jellemzett esetekre korlátozódjon, amikor a TTF-index már nem tekinthető megbízható helyettesítőnek az európai piaci dinamikák tükrözéséhez.

IV. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

1. Jogalap

Ezen ideiglenes eszköz jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 122. cikkének (1) bekezdése. Az EUMSZ 122. cikkének (1) bekezdése szerinti intézkedések olyan szükséghelyzetre vagy rendkívüli helyzetre reagálnak, amely a tagállamok gazdasági helyzetében, különösen az energiaellátásban súlyos nehézségeket okoz, és amely rendes intézkedésekkel nem kezelhető. Ezen túlmenően az intézkedéseket a szolidaritás szellemében kell meghozni, szigorúan átmeneti jelleggel.

A Tanács által az elmúlt hónapokban elfogadott más ideiglenes válságintézkedésekhez hasonlóan ez a javaslat is egy súlyos gazdasági válságra reagál, amely többek között az energiaellátás nehézségeiből ered. A piaci korrekciós mechanizmus ideiglenes jellegű.

2. Szolidaritás

Az Ukrajna elleni orosz agressziót követően a gázárak váratlanul magasra emelkedtek, és 2022 augusztusában rekord szinteket értek el. A gázpiacok volatilitása, a gázárak sosem látott mértékű emelkedése és a rendkívüli árcsúcsok különbözően érintették a különböző tagállamokat. Azonban az áremelkedések közvetett hatásai, például a növekvő energiaárak és az infláció minden tagállamot sújtanak.

Ami az árképzési rendszer hiányosságait illeti, ezek a hiányosságok eltérő szerepet játszanak a különböző tagállamokban, és egyes tagállamokban (pl. a közép-európai tagállamokban) reprezentatívabbak az áremelkedések, mint másutt (pl. a periférián fekvő vagy más ellátási lehetőségekkel rendelkező tagállamokban). Mivel a széttagolt fellépés az integrált uniós gázpiac megosztottságához vezetne, a szolidaritás szellemében közös fellépésre van szükség. Ez az Unió ellátásbiztonságának garantálásához is elengedhetetlen.

Ezen túlmenően a közös biztosítékok – még ha ezekre az alternatív gázellátási forrásokkal nem rendelkező tagállamokban nagyobb szükség is van, mint a több lehetőséggel rendelkező tagállamokban – összehangolt megközelítést biztosítanak az energiaszolidaritás szellemében, amelyet a Bíróság a közelmúltban az uniós jog alapelveként karolt fel.⁸

Bár a pénzügyi kockázatok és előnyök a különböző tagállamok esetében nagyon eltérőek, a piaci korrekciós mechanizmus a szolidaritás jegyében született kompromisszumot képvisel, amelyben minden tagállam vállalja, hogy hozzájárul a piaci korrekcióhoz, és elfogadja ugyanazokat az árképzési korlátokat, annak ellenére, hogy az árképzési mechanizmus működési zavarának szintje és a TTF árainak a gazdaságra gyakorolt pénzügyi hatásai eltérőek.

A piaci korrekciós mechanizmus ezért várhatóan megerősíti az uniós szolidaritást, hiszen kiküszöbölné a túlzottan magas árakat, amelyek sok tagállam számára már rövid ideig is fenntarthatatlanok. A javasolt intézkedés hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy a tagállamok gázszolgáltatói a szolidaritás szellemében elfogadható áron vásárolhassanak gázt.

3. Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A kezdeményezésben vázolt intézkedések teljes mértékben összhangban állnak a szubszidiaritás elvével. A gázpiac és a pénzügyi piacok integrációja miatt az uniós szintű fellépés a leghatékonyabb mód az egész Unióra kiterjedő árcsúcsok kezeléséhez.

Az uniós piaci szereplők a leglikvidebb európai gázkereskedelmi központ, a TTF árait használják referenciaáraként, mert azok a közelmúltig a teljes piacra nézve reprezentatívnak tekinthetők voltak. Azonban egyes külső tényezők aláásták a piac működését, és különösen a TTF mint objektív referenciaérték hasznosságát a különböző gázfogyasztók számára Európaszerte. Ezért uniós szinten összehangolt megközelítésre van szükség annak érdekében, hogy kezelni lehessen azokat a kivételes helyzeteket, amikor a TTF nem tud megfelelő referenciamutatóként működni az uniós piaci szereplők számára.

Tekintettel a gázellátási válság példa nélküli jellegére és határokon átnyúló hatásaira, indokolt az uniós szintű fellépés, hiszen a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően kezelni az energiaárak meredek emelkedéséből és a jelentős ellátási zavarokból eredő súlyos gazdasági nehézségek kockázatát. Csak a tagállamok közötti szolidaritás szellemében megvalósuló uniós fellépéssel biztosítható, hogy az energiaárak drámai emelkedése ne okozzon tartós károkat a polgárok és a gazdaság számára.

Mivel léptéke és hatása miatt a fellépés céljai uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el.

⁸ A Bíróság C-848/19. P. sz. ítélete (2021. július 15.) a Németország kontra Lengyelország ügyben (ECLI:EU:C:2021:598).

4. Arányosság

A példa nélküli geopolitikai helyzet, valamint a polgárokat és az uniós gazdaságot fenyegető jelentős veszély egyértelműen összehangolt fellépést tesz szükségessé.

Az e javaslatban szereplő árplafont meghaladó fronthavi TTF származtatott termékekre vonatkozó ügyletek végrehajtásának tilalma megfelelő eszköz a rendkívül magas árak elkerülésére Európa-szerte, még az EU más piacain is.

Az ajánlattételi korlátok használata elterjedt eszköz a kereskedelmi piacokon az árképzési mechanizmusokkal kapcsolatos problémák kezelésére, amelyek káros hatást gyakorolhatnak a fogyasztókra. Létezik ilyen az uniós villamosenergia-piacokon (lásd pl. az (EU) 2019/943 rendelet 10. cikkét), és az Unión kívüli piacokon, például az Egyesült Államokban is. Például a Chicagói Árutőzsde (CME), ahol a Henry Hub határidős szerződéseivel kereskednek, árkorlátokat és ársávokat is használ. Az árkorlátok az egyes kereskedési napokon a határidős szerződések kapcsán engedélyezett maximális ártartományok.

Ezenkívül a mechanizmusnak nem célja beavatkozni a kereslet és a kínálat szokásos kölcsönhatásába és korlátozni a természetes árképzést. Csak nagyon kivételes helyzetekben lesz alkalmazható, amikor a TTF-en jegyzett árak emelkedése független a más tőzsdéken megfigyelt ártól, és ezért pillanatnyilag kétségbe vonható referenciaárként való alkalmassága.

A piaci korrekciós mechanizmus csak kivételes körülmények között és szigorúan korlátozott ideig lesz alkalmazható. Más központok likviditására valószínűleg nem lesz komoly hatással. A TTF-szerződésekkel ezeken a piacokon fedezeti célokból is kereskednek, az árkorlátok pedig jelzésként szolgálhatnak a piaci szereplők számára a fedezeti stratégiákhoz, hogy fedezhessék a jövőbeni magas árakat. Az LNG-hez hozzáféréssel nem rendelkező kontinentális piacok szorosan követik a TTF-et, így a TTF-re vonatkozó árplafon korlátozott hatással lesz likviditásukra.

Fontos megjegyezni, hogy az ajánlattételi korlát azonnal deaktiválódik, amikor a kivételes körülmények megszűnnek. Emellett a piaci korrekciós mechanizmust mindenre kiterjedő biztosítékok kísérik, amelyek lehetővé teszik a mechanizmus felfüggesztését, amennyiben az ellátás biztonságát és az EU-n belüli áramlásokat negatívan befolyásoló, nem szándékolt piaci zavarok következnenek be. Végezetül az intézkedés nem érinti indokolatlan mértékben a piaci szereplők üzleti tevékenységhez való jogát, mivel a kereskedési korlát nem zárja ki, hogy kétoldalú vagy tőzsdén kívüli ügyleteket kössenek.

Ezért a beavatkozás nem lépi túl a kitűzött szakpolitikai cél eléréséhez szükséges mértéket, tehát arányos. A piaci korrekciós mechanizmus megfelelő eszköz, amely szükséges és arányos a kirívóan magas gázárak hatásának enyhítésére irányuló célkitűzés eléréséhez.

5. A jogi aktus típusának megválasztása

Az energiaválság dimenzióját, valamint annak társadalmi, gazdasági és pénzügyi hatásait figyelembe véve a Bizottság helyénvalónak tartja egy általános hatályú, közvetlenül és azonnal alkalmazandó rendelet elfogadását. Ez gyors, egységes és uniós szintű együttműködési mechanizmust eredményezne.

V. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

1. Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

Annak érdekében, hogy a Tanács időben el tudja fogadni a kidolgozott javaslatot, azt rövid idő alatt kellett előkészíteni, ezért nem került sor konzultációra az érdekelt felekkel.

Szeptember 7-én azonban külön szakmai szemináriumra került sor a tagállamok és az érdekelt felek részvételével a gázpiacokon megvalósítandó esetleges vészhelyzeti beavatkozásokról.

2022. november 7-én is szeminárium formájában találkoztak a kulcsfontosságú piaci szereplők és a tagállamok a piaci korrekciós mechanizmus megvitatása és a legmegfelelőbb lépések meghatározása céljából. A közös gázbeszerzésre, az árkorlátozó mechanizmusokra és az átlátható infrastruktúra-használatra, valamint a tagállamok közötti szolidaritásra és a keresletszabályozásra vonatkozó új intézkedésekről szóló, 2022. október 18-i bizottsági javaslat előterjesztését követően a tanácsi munkacsoport ülésein is sor került a tagállamokkal folytatott eszmecserékre.

Mindez lehetővé tette a mechanizmusban rejlő lehetséges kockázatok minimalizálására alkalmas biztosítékok azonosítását.

2. Alapjogok

A piaci korrekciós mechanizmus ideiglenes, és csak bizonyos feltételek teljesülése esetén lép működésbe. A szóban forgó feltételek pedig egy olyan helyzetet tükröznek, amely káros az Unió gazdaságára és energiabiztonságára, és ezért kezelendő. Ezenkívül a piaci korrekciós mechanizmus megbízható biztosítékokat tartalmaz, amelyek megakadályoznák az alapvető jogokkal kapcsolatos kérdések felmerülését. Olyan deaktivációs mechanizmust tartalmaz, amely megszünteti a működését, ha azt a földgázpiaci helyzet már nem indokolja. A rendelet ezenfelül lehetőséget biztosít a mechanizmus felfüggesztésére nem szándékolt piaci zavarok bekövetkezése esetén akkor is, ha még fennállnak az aktiválását indokoló feltételek. A Bizottság köteles felfüggesztési határozatot elfogadni, ha nem szándékolt piaci zavarok következnenek be.

Ezért a piaci korrekciós mechanizmus arányos és kellően indokolt, mivel nem gyakorol a szükségesnél nagyobb hatást az alapvető jogokra, például a vállalkozás szabadságára összevetve a fellépés hiányában az Unió gazdaságára és energiabiztonságára gyakorolt hatással.

VI. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

E javaslatnak az uniós költségvetésre gyakorolt hatása az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatóságának emberi erőforrásaival kapcsolatos.

Egy ilyen újszerű mechanizmus bevezetése szigorú nyomonkövetési feladatokkal jár – többek között az árupiacok működésének és az ellátás biztonságának megfigyelését illetően –, amelyek jelenleg nem tartoznak a Bizottság feladatkörébe. Az e feladathoz kapcsolódó felelősség mértékére tekintettel rendkívül fontos biztosítani a bizottsági szolgálatok megfelelő támogatását és megerősíteni az Energiaügyi Főigazgatóság szerepét, nevezetesen a pénzügyi és piaci nyomon követés és értékelés terén (6 teljes munkaidős egyenértékkel). Az ACER által a piaci korrekciós mechanizmus nyomon követéséhez, aktiválásához és

felfüggesztéséhez nyújtott támogatás is kulcsfontosságú lesz a mechanizmus hatékony végrehajtásához. Az e javaslathoz kapcsolódó, az uniós költségvetésre gyakorolt költségvetési hatás ezért az ACER emberi erőforrásait és egyéb igazgatási kiadásait is fedezi (6 teljes munkaidős egyenérték).

VII. EGYÉB ELEMEK

Tárgytalan.

Javaslat:

A TANÁCS RENDELETE

a lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 122. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére,

mivel:

- (1) Az Oroszországi Föderáció Ukrajnával szembeni, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agressziója, valamint az Oroszországi Föderációból a tagállamokba irányuló földgázellátás példátlan mértékű csökkenése veszélyezteti az Unió és tagállamai ellátásbiztonságát. A gázszállítás fegyverként való felhasználása és a piacok Oroszországi Föderáció általi, a gázáramlások szándékos megzavarásával történő manipulálása ezzel egyidejűleg az energiaárak drámai emelkedéséhez vezetett az Unióban. A gázellátási útvonalak módosulása, és ennek következtében az európai gázinfrastruktúra túlsúlyfoltossága, az alternatív gázellátási források felkutatásának szükségessége, valamint az árképzési rendszerek ellátási sokkhelyzetben beállt zavarai mind hozzájárul a mostani, áringadozásokkal és áremelkedésekkel jellemzett helyzethez. A földgázárak emelkedése – a magasabb villamosenergia-árak által okozott tartósan magas infláció és a fogyasztók vásárlóerejének ebből eredő csökkenése, valamint a gyártási költségeknek különösen az energiaigényes iparágakban való emelkedése miatt – veszélyezteti az Unió gazdaságát, és súlyosan aláássa az ellátásbiztonságot.
- (2) 2022-ben a földgázárak példátlan mértékben ingadoztak, és egyes referenciaértékek 2022 augusztusában minden eddiginél magasabb szintet értek el. A földgázárak 2022 augusztusában tapasztalt rendellenes szintje több tényezőnek volt betudható: többek között a tárolók feltöltéséből és a gázszállítás csökkenéséből adódó törekény kínálati és keresleti egyensúlynak, a további ellátási zavaroktól és az Oroszország általi piaci manipulációktól való félelemnek, valamint annak, hogy az árképzési mechanizmus nem igazodik a kereslet és a kínálat ilyen szélsőséges változásaihoz, és ezért csak tovább súlyosbította a túlzott áremelkedést. Míg az előző évtizedben az árak az 5 EUR/MWh és 35 EUR/MWh közötti sávon belül maradtak, az európai földgázárak idén olyan szinteket értek el, amelyek 1000 %-kal magasabbak voltak az Unióban korábban tapasztalt átlagáraknál. Az ICE ENDEX-en⁹ kereskedett holland TTF Gas Futures index értéke (három hónapos/negyedéves termékek) kevéssel 350 EUR/MWh alatt volt, az EEX-en kereskedett TTF másnapi gázár pedig elérte a 316 EUR/MWh-t. A gázárak korábban soha nem érték el a 2022 augusztusában tapasztalt szintet.

⁹ Az ICE ENDEX a legfontosabb energiatőzsdék egyike Európában. A gáz esetében szabályozott határidős ügyleteket és opciókat biztosít a holland azonnali gázpiac (TTF) kereskedési központja számára.

- (3) Az Északi Áramlat 1 gázvezetékét ért, 2022. szeptemberi – valószínűleg szabotázs okozta – károk miatt nincs kilátás arra, hogy az Oroszországból az Unióba irányuló gázellátás a közeljövőben újra elérje a háború előtti szintet. Az európai fogyasztók és vállalkozások továbbra is ki vannak téve annak a nyilvánvaló kockázatnak, hogy újabb, gazdaságilag fenntarthatatlan gázáremelkedések következnek be. Az olyan előre nem látható események, mint a balesetek, a csővezetéseken elkövetett szabotázs, az európai gázellátást megzavaró vagy a kereslet drámai növekedését okozó időjárási események veszélyeztethetik az ellátásbiztonságot. A hirtelen beálló gázhiánytól való félelem által kiváltott piaci feszültségek és felfokozott hangulat valószínűleg az idei télen túl és a jövő évben is megmaradnak, mivel az ellátási sokkokhoz való alkalmazkodás, valamint az új ellátási kapcsolatok és infrastruktúrák kialakítása várhatóan legalább egy évet vesz igénybe.
- (4) Széles körben elfogadott, hogy az európai gázpiacon a gázár tekintetében a holland azonnali gázpiac (a továbbiakban: TTF) az irányadó. Ennek oka a TTF jellemzően magas likviditása, amely több tényezőnek – többek között földrajzi elhelyezkedésének – tudható be, és e tényezők tették lehetővé a TTF számára, hogy a háború előtti viszonyok között több forrásból, többek között Oroszországból is jelentős mennyiségű földgázt fogadjon. Ennek következtében a TTF-en jegyzett gázarat széles körben használják referenciaárként a gázellátási szerződések árképzési képleteiben, valamint áralapként a fedezeti/származtatott ügyletek során Unió-szerte, még a TTF-hez közvetlenül nem kapcsolódó csomópontokon is. A piaci adatok szerint 2022 első nyolc hónapjában a TTF-en kereskedett földgáz az Európai Unióban és az Egyesült Királyságban együttesen forgalmazott földgáz mintegy 80 %-át tette ki.
- (5) Ugyanakkor az uniós energiapiacokon 2022 februárja óta bekövetkezett, zavart okozó változások hatással voltak a gáz nagykereskedelmi piacán alkalmazott hagyományos árképzési mechanizmusok működésére és hatékonyságára, különösen a TTF-ár referenciaértékként betöltött szerepére. Míg a TTF a múltban Európa más régiói számára a gázár tekintetében irányadóként tudott szolgálni, 2022 áprilisától elszakadt más európai csomópontok és kereskedési helyszínek áraitól, valamint az árbejelentő ügynökségek által az LNG-behozatalra vonatkozóan készített értékelésektől. Ennek nagyrészt az az oka, hogy Északnyugat-Európa gázrendszerét sajátos infrastrukturális korlátok jellemzik mind a vezetéken történő szállítás (nyugat-keleti tengely), mind az LNG-visszagázosítási kapacitás tekintetében. Részben ezek a korlátok voltak felelősek a gázárak általános emelkedéséért az európai válság kezdete óta, amely amiatt következett be, hogy Oroszország fegyverként kezdte használni az energiát. A TTF és más regionális központok közötti, 2022. augusztusi rendellenes eltérés azt jelzi, hogy a jelenlegi sajátos piaci körülmények között előállhat az, hogy a TTF nem tükrözi megfelelően az infrastrukturális korlátokkal küzdő északnyugat-európai piacon kívüli piacok helyzetét. Miközben az északnyugat-európai piacon szűkösség tapasztalható, az Északnyugat-Európán kívüli egyéb regionális piacokon kedvezőbb piaci feltételek uralkodhatnak, és ezért indokolatlanul érintik őket szerződéseiknek a TTF-hez való indexálása. Ezért míg a TTF Északnyugat-Európa tekintetében továbbra is teljesíti a kereslet és a kínálat kiegyensúlyozására irányuló célkitűzését, intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy korlátozzuk a TTF-en jegyzett túlzottan magas árak által az EU más regionális piacaira gyakorolt hatást.
- (6) A jelenlegi árképzési mechanizmusokkal kapcsolatos problémák kezelésére különböző intézkedések is alkalmasak. A közelmúltbeli piaci zavarok és az árképzési rendszer hiányosságai által érintett európai vállalatok számára az egyik lehetőség a meglévő TTF-alapú szerződések újratárgyalása. Mivel a TTF határidős ügyleteihez kapcsolódó

árhivatkozások a korábbiaktól eltérő jelentőséggel bírnak, és az Északnyugat-Európán kívüli gázpiaci helyzetre nézve nem feltétlenül reprezentatívak, egyes vevők úgy próbálhatják megoldani az árképzéssel és a TTF-referenciaértékkel kapcsolatos jelenlegi problémákat, hogy partnereikkel újratárgyalják szerződéseiket, akár a szerződés konkrét feltételei alapján, akár a szerződési jog általános elvei szerint.

- (7) Hasonlóképpen, az importáló vállalatok vagy a nevükben eljáró tagállamok kapcsolatba léphetnek nemzetközi partnereikkel a meglévő szállítási szerződések újratárgyalása vagy újakról való megállapodás céljából, és a szerződésekbe a jelenlegi, áringadozással jellemzett helyzethez igazított, megfelelőbb árképzési képleteket foglalhatnak. Az (EU) [XXXX/2022] rendelet alapján létrehozott informatikai eszközön keresztül történő összehangolt beszerzés lehetőséget kínálhat az importált energia árának csökkentésére, ez pedig csökkentheti a piaci beavatkozás szükségességét.
- (8) Továbbá a pénzügyi piaci szabályozás már most is tartalmaz biztosítékokat a szélsőséges volatilitás korlátozására: előírja például, hogy a kereskedési helyszínek rövid időszakokra írják elő a „tőzsdei kereskedés szüneteltetését”, amellyel bizonyos órákra korlátozhatók a szélsőséges árnövekedések. A napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus, amelyet az (EU) [XXXX/2022] tanácsi rendelet 15–17. cikke vezetett be, hozzájárul a származékos energiatermékek piacán az árak napközi szélsőséges volatilitásának megelőzéséhez. Ezek a mechanizmusok azonban csak rövid távon működnek, és nem azzal a céllal kerültek kidolgozásra, hogy megakadályozzák, hogy a piaci árak bizonyos túlzott szinteket érjenek el.
- (9) A kereslet csökkentése további fontos elem a szélsőséges árcsúcsok problémájának kezelésében. A gáz és a villamos energia iránti kereslet csökkentése visszafoghatja a piaci árakat, ezért hozzájárulhat a kirívóan magas gázárak okozta problémák enyhítéséhez. Ennek a rendeletnek az Európai Tanács 2022. október 21-i következtetéseivel összhangban ezért egy olyan hatékony mechanizmust kell létrehoznia, amellyel biztosítható, hogy a keresletcsökkentésben rejlő lehetőségek a lehető legteljesebb mértékben kiaknázásra kerüljenek, és hogy a mechanizmus aktiválása ne vezessen a gázfelhasználás növekedéséhez.
- (10) Bár vannak olyan meglévő intézkedések, amelyek alkalmasak a gázpiaci árképzéssel kapcsolatos problémákhoz vezető egyes tényezők kezelésére, ezek az intézkedések nem garantálják a jelenlegi problémák azonnali és kellően biztos orvoslását.
- (11) Ezért egy olyan átmeneti piaci korrekciós mechanizmust kell létrehozni a fronthavi TTF-tőzsdei származtatott termékek piacán zajló földgázügyletekre vonatkozóan, amely azonnali hatállyal képes megelőzni a túlzottan magas gázárak kialakulását.
- (12) Az Európai Tanács a 2022. október 21-i következtetéseiben megbízta a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy olyan piaci korrekciós mechanizmusra vonatkozó jogszabályra, amely a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb összehangolása, a határokon átnyúló gázkereskedelem és megbízható ár-referenciaértékek révén történő fokozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2022. október 18-i bizottsági javaslat (a továbbiakban: októberi javaslat) 23. és 24. cikkére épül.
- (13) Az Európai Tanács 2022. október 21-i következtetéseiben, valamint az októberi javaslat 23. és 24. cikkében meghatározott alapvető kritériumokat és biztosítékokat egyrészt figyelembe kell venni a piaci korrekciós mechanizmus kialakításakor. A szóban forgó kritériumok és biztosítékok másrészt annak biztosítására szolgálnak, hogy az esetlegesen aktiválásra került piaci korrekciós mechanizmus megszüntetésre

kerüljön, amint már nem állnak fenn aktiválásának feltételei, vagy ha nem szándékolt piaci zavarok következzenek be.

- (14) A piaci korrekciós mechanizmust úgy kell kialakítani, hogy megfeleljen két alapvető kritériumnak, nevezetesen annak, hogy hatékony eszközként működjön a rendkívül magas gázárak kialakulása ellen, és csak akkor legyen aktiválható, ha az árak a globális piacokhoz képest rendkívüli szintet érnek el, hogy elkerülhetők legyenek általa a jelentős piaci zavarok és az ellátási szerződések zavarai, amelyek súlyos ellátásbiztonsági kockázatokat eredményezhetnek.
- (15) A piaci korrekciós mechanizmuson keresztül beavatkozásnak az árképzés legfontosabb hiányosságainak kezelésére kell korlátozódnia. A származtatott termékek esetében a TTF következő havi teljesítési ára a gázellátási szerződésekben messze a legelterjedtebb referenciaérték az EU-ban. Más referenciaértékek esetében nem állnak fenn ugyanazok a problémák, amelyeket a Közép-Európában tapasztalható kapacitásbeli szűk keresztmetszetek okoznak. A TTF következő havi árait nemcsak a kereskedők használják referenciaértékként származtatott ügyleteikben, hanem gyakran a gázszolgáltatók is ellátási szerződéseikben. Ezért helyénvaló a beavatkozást a TTF következő havi teljesítési árára korlátozni.
- (16) A piaci korrekciós mechanizmus bevezetése várhatóan egyértelműen jelzi majd a piac felé, hogy az EU nem fogadja el a hibás árképzésből eredő túlzott árakat. Emellett bizonyosságot fog nyújtani a piaci szereplők számára a gázkereskedelem megbízható korlátait illetően, és jelentős gazdasági megtakarításokat eredményezhet mind a vállalatok, mind a háztartások számára, amelyek ily módon nem lesznek kitéve a túlzottan magas energiaáraknak.
- (17) A mechanizmusnak biztonsági plafont kell bevezetnie a fronthavi TTF-tőzsdei származtatott termékek árára vonatkozóan. A biztonsági plafont akkor kell aktiválni, ha a TTF-ár elér egy előre meghatározott szintet, és ha az áremelkedéssel egyidejűleg regionális vagy világpiaci szinten nem tapasztalható hasonló áremelkedés. A biztonsági plafonnak biztosítania kell, hogy a mechanizmus aktiválását követően a 275 EUR feletti árú kereskedési megbízásokat ne fogadják el, és e plafonnak a beavatkozás minimális kiszámíthatóságának biztosítása érdekében egy bizonyos ideig érvényben kell maradnia. Ennek az a célja, hogy el lehessen kerülni a plafon napról-napra történő változásából eredő hátrányokat, hiszen az ilyen változásokat a piaci szereplők kevésbé látnák át és nehezebben tudnák előrejelezni, ez pedig korlátozná őket a jövőre vonatkozó elvárásaik kiigazításában. Az előre meghatározott biztonsági plafon lehetővé teszi a piaci szereplők számára, hogy az árak jövőbeli alakulására vonatkozó várakozásaikat annak megfelelően alakítsák. A piaci korrekciós mechanizmusnak azonban dinamikus elemeket is tartalmaznia kell. A dinamikus piaci fejleményeket rendszeres felülvizsgálatok és az ajánlattételi korlát bármikori deaktiválásának lehetősége révén kell figyelembe venni. Az aktiválás során figyelembe kell venni a TTF-re vonatkozóan közzétett európai azonnali gázpiaci mutató értéke és az európai kereskedési csomópontokhoz kapcsolódó LNG-árértékelések átlagára alapján meghatározott referenciaár közötti különbséget is, amely idővel változhat.
- (18) Annak érdekében, hogy a fronthavi TTF-tőzsdei származtatott termékek árára vonatkozó ajánlattételi korlát ne eredményezzen a földgázszolgáltatók vagy -kereskedők között jogellenes összejátszásra irányuló magatartást, a pénzügyi szabályozóknak, az ACER-nek és a versenyhatóságoknak a piaci korrekciós

mechanizmus aktiválása során különösen gondosan kell figyelemmel kísérniük a származékos gáz- és energiatermékek piacát.

- (19) A piaci korrekciós mechanizmusnak átmeneti jellegűnek kell lennie, és csak a rendkívüli földgáz-áremelkedés olyan eseteinek korlátozása érdekében szabad aktiválni, amelyekkel egyidejűleg más gáztőzsdéken nem tapasztalható hasonló áremelkedés. A piaci korrekciós mechanizmus működéséhez két feltétel egyidejű teljesülésére van szükség.
- (20) A piaci korrekciós mechanizmus csak akkor aktiválható, ha a TTF-en értékesített, fronthavi származtatott termékek elszámolási árai elérnek egy előre meghatározott kivételesen magas szintet. A múltbeli események, például a 2022 augusztusában tapasztalt meredek áremelkedések során szerzett tapasztalatok e tekintetben iránymutatásként használandók azon árszintek meghatározásához, amelyek elérésekor aktiválni kell a piaci korrekciós mechanizmust. A rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy 2022 augusztusában a TTF azonnali árai és az LNG-árak közötti árkülönbség meghaladta az 57 EUR/MWh-t. A fronthavi árak 300 EUR feletti szintet érték el. A piaci korrekciós mechanizmus célja a tavaly augusztusban tapasztalt rendkívül magas árszintek elkerülése.
- (21) Ezenkívül a piaci korrekciós mechanizmust csak akkor szabad aktiválni, ha a TTF árak szintje az LNG-árakat jelentősen és kirívó mértékben meghaladja. Ha a globális piacokon az árak a TTF áraival azonos ütemben és mértékben emelkednek, a piaci korrekciós mechanizmus aktiválása akadályozhatja a földgáz globális piacokon történő beszerzését, ami ellátásbiztonsági kockázatokat eredményezhet. Ezért a piaci korrekciós mechanizmus csak olyan helyzetekben aktiválható, amikor a TTF árak jelentősen és hosszabb távon magasabbak a globális piaci áraknál. Hasonlóképpen, ha a mechanizmus aktiválását követően a globális piacokon emelkednének az árak, és a TTF áraihoz viszonyított különbség csökkenne vagy megszűnne, az ellátás biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében a mechanizmust automatikusan deaktiválni kell.
- (22) Az LNG ára a gázárak globális szintű alakulása tekintetében irányadóként tud szolgálni. A csővezetékes gázzal ellentétben az LNG-vel a világpiacon kereskednek. Az LNG-árakat, mint például a földközi-tengeri vagy északnyugati tőzsdéken alkalmazott árakat, közvetlenül befolyásolja a globális LNG-piac alakulása, és az LNG-árak általában közelebb állnak a világpiaci árszinthez, mint a csővezetékeken zajló gázszállítás referenciaértékei. A földközi-tengeri vagy az északnyugati tőzsdéken jegyzett LNG-árak megfelelően jelzik, hogy a szélsőséges áremelkedéseket a keresletet vagy a kínálatot érintő mögöttes változások vagy az uniós árképzési mechanizmus nem megfelelő működése okozza-e. Ezek az LNG-árak az európai kínálati és keresleti feltételeket is jobban tükrözik, mint a hasonló tengeren túli, például Ázsiában vagy az Egyesült Államokban alkalmazott árak (lásd pl. a New York-i S&P Global Inc. által közzétett „Joint Japan Korea Marker” vagy „Henry Hub Gas Price Assessment”). Vagyis jobban jelzik, ha az európai rendszerbe szállított LNG-hez képest a TTF árak túl magasak. Az európai LNG-árak figyelembevételével elkerülhető, hogy a világ más régióiban (például az Egyesült Államokban és Ázsiában) jegyzett árakban megmutatkozó helyi keresleti és kínálati megfontolások pontatlan hatást gyakoroljanak. Azonban figyelembe kell venni az Unión kívüli más releváns szervezett piacokon zajló fejleményeket a mechanizmus esetleges aktiválása előtt és után végzett nyomon követés során is. A TTF és az LNG árai közötti különbség meghatározó mértékét a múltbeli árak elemzése alapján kell megválasztani, és figyelembe kell venni a 2022. augusztusi csúcsidőszak alatti árkülönbözetet.

- (23) A piaci korrekciós mechanizmust kiváltó tényezőknek biztosítaniuk kell, hogy a mechanizmus a piaci hiányosságokat korrigálja, és ne befolyásolja jelentősen a keresletet és a kínálatot, valamint a szokásos árképzést. Amennyiben a plafon nem kellően magas szinten kerül megállapításra, megakadályozhatja a piaci szereplőket abban, hogy kitettségeiket hatékonyan fedezzék, mivel sérülhet a jövőbeni teljesítési határidővel rendelkező termékek megbízható árainak kialakítása és a származékos termékek piacának működése. Ha a mechanizmus abból a célból kerülne aktiválásra, hogy mesterségesen csökkentse az árakat, nem pedig azért, hogy korrigálja a piac működési zavarait, az súlyos negatív hatást gyakorolna a piaci szereplőkre, köztük az energiavállalatokra, akik nehézségekbe ütköznének a letéti felhívások és a likviditási korlátok teljesítése során, ami nemteljesítésekhez vezethet. Előfordulhat, hogy egyes piaci szereplők (különösen a kisebbek) nem tudják fedezni pozícióikat, ami tovább súlyosbítja a volatilitást az azonnali piacokon, és esetleg magasabb áremelkedésekhez vezethet. Tekintettel a kereskedelem jelentős volumenére, ez a fejlemény nyilvánvaló kockázatot jelentene a gazdaságra nézve, amit az intézkedés kialakítása révén meg kell akadályozni.
- (24) Annak érdekében, hogy a mechanizmus teljes mértékben összeegyeztethető legyen az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelettel és az abban meghatározott keresletcsökkentési célokkal, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a mechanizmus aktiválását felfüggeszse, ha az negatívan befolyásolja az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. cikke szerinti gázfogyasztás-csökkentési cél megvalósítása terén elért előrehaladást, vagy ha az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 8. cikke alapján a tagállamoktól kapott gázfogyasztási és keresletcsökkentési adatok azt mutatják, hogy az a gázfogyasztás általános növekedéséhez vezet. A piaci korrekciós mechanizmus által a földgázárakra gyakorolt tompító hatás nem vezethet az uniós földgázfogyasztás olyan mértékű mesterséges ösztönzéséhez, ami aláássa a földgázkeresletnek az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. és 5. cikke, valamint az (EU) 2022/1854 rendelet 3. és 4. cikke szerinti keresletcsökkentési célokkal összhangban történő csökkentéséhez szükséges erőfeszítéseket. A Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy a mechanizmus aktiválása ne lassítsa le a tagállamok által az energiamegtakarítási célkitűzéseik teljesítése terén elért haladást.
- (25) Annak érdekében, hogy a Bizottság beavatkozhasson, ha a piaci korrekciós esemény nyomán a gáz- és villamosenergia-fogyasztás esetleg növekedne, a tagállamoknak a keresletcsökkentés végrehajtására vonatkozó meglévő jelentéstételi kötelezettségeken túlmenően külön jelentést kell tenniük a Bizottságnak arról, hogy milyen intézkedéseket hoztak a piaci korrekciós eseményre válaszul a gáz- és villamosenergia-fogyasztás csökkentése érdekében, tekintettel a gázkeresletnek az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. és 5. cikkében előírt 15 %-os csökkentésére, valamint az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelet 3. és 4. cikkében foglalt keresletcsökkentési célokra. Annak érdekében, hogy a piaci korrekciós esemény ne fogja vissza a keresletcsökkentésre való ösztönzést, a Bizottságnak mérlegelnie kell az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletnek az új helyzethez való hozzáigazítására irányuló javaslat előterjesztését.
- (26) A beavatkozás szintjétől függően a piaci korrekciós mechanizmus pénzügyi, szerződéses és ellátásbiztonsági kockázatokat hordoz. A kockázat szintje a mechanizmus aktiválásának gyakoriságától függ, és ezért zavarhatja a piac rendes működését. Minél alacsonyabb a beavatkozási küszöbérték, a mechanizmus annál gyakrabban kerül aktiválásra, és ezért annál valószínűbb, hogy a kockázat bekövetkezik. Ezért a mechanizmus aktiválásának feltételeit a következő havi TTF-ár

rendellenes és rendkívül magas szintjéhez kapcsolódó szinten kell meghatározni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy a mechanizmus hatékony eszköz legyen a nemzetközi piaci fejleményeket nem tükröző túlzott áremelkedésekkel szemben. Egy alacsonyabb küszöbérték meghatározása azzal a kockázattal járna, hogy olyan helyzetekben is aktiválná a plafon alkalmazását, amikor az áremelkedések korlátozott időtartamúak, és ezért nem vetnek fel ugyanolyan mértékű aggályokat, mint a 2022 augusztusában megfigyelt áremelkedés. 2021. december végén és 2022. március elején a fronthavi TTF-árak csak néhány napig voltak nagyon magasak, és szinte azonnal visszaestek a kiindulási szintre, anélkül, hogy kézzelfogható negatív következményekkel jártak volna a piacokra és a fogyasztókra nézve.

- (27) Fontos, hogy a mechanizmus úgy kerüljön kialakításra, hogy ne módosítsa a gázellátási szerződések alapvető szerződéses egyensúlyát, hanem inkább a rendellenes piaci magatartás eseteinek kezelésére irányuljon. Ha a beavatkozást kiváltó tényezők olyan szinten kerülnek meghatározásra, hogy az árképzéssel kapcsolatos meglévő problémákat orvosolják, és nem zavarják a kereslet és a kínálat egyensúlyát, a meglévő szerződések szerződéses egyensúlyának a mechanizmus vagy annak aktiválása révén történő megváltoztatásával kapcsolatos kockázat minimálisra csökkenthető.
- (28) A piaci korrekciós mechanizmus azonnali hatásának biztosítása érdekében az ajánlattételi korlátot azonnal és automatikusan aktiválni kell, anélkül, hogy az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének (ACER) vagy a Bizottságnak erről további határozatot kellene hoznia. Annak érdekében, hogy az aktiválásból eredő esetleges problémákat korán azonosítani lehessen, a Bizottságnak fel kell hatalmaznia az EKB-t és az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (ESMA), hogy készítsenek jelentést a mechanizmus pénzügyi piacokra gyakorolt lehetséges negatív hatásairól.
- (29) Az ACER-nek folyamatosan nyomon kell követnie, hogy teljesülnek-e a piaci korrekciós mechanizmus működésének feltételei. A nyomon követés elvégzésére azért az ACER a legalkalmasabb, mert rendelkezik a gázpiacokra való európai léptékű rálátással és a gázpiacok működtetésében szerzett tapasztalattal, valamint az uniós jog alapján már most is megbízása van a nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatos kereskedelmi tevékenységek nyomon követésére. Ezért az ACER-nek kell nyomon követnie a fronthavi TTF-tőzsdei elszámolási ár és a TTF-re vonatkozóan közzétett európai azonnali gázpiaci mutató alakulását, valamint az ez utóbbi és az európai kereskedési csomópontokhoz kapcsolódó LNG-árértékelések átlagára alapján meghatározott referenciaár közötti különbséget annak ellenőrzése érdekében, hogy a piaci korrekciós mechanizmus aktiválási feltételei továbbra is fennállnak-e. Az ACER-nek napi rendszerességgel jelentést kell tennie a Bizottságnak arról, hogy az aktiválást kiváltó tényezők továbbra is fennállnak-e.
- (30) A piaci korrekciós mechanizmus aktiválása nemkívánatos és előre nem látható hatásokat gyakorolhat a gazdaságra, ideértve az ellátásbiztonságot és a pénzügyi stabilitást érintő kockázatokat is. A nem szándékolt piaci zavarok bekövetkezése esetén szükségessé váló gyors reagálás érdekében a mechanizmusba hatékony biztosítékokat kell beépíteni, amelyekkel a mechanizmust bármikor fel lehet függeszteni. Amennyiben az ACER által végzett nyomon követés eredményei alapján konkrét jelek utalnak arra, hogy küszöbön áll egy piaci korrekciós esemény, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy véleményt kérjen az EKB-tól, az ESMA-tól, az ACER-től, valamint adott esetben az ENTSG-tól és a gázkoordinációs csoporttól egy esetleges piaci korrekciós eseménynek az ellátásbiztonságra, az EU-n belüli gázáramlásokra és a

pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatásáról, hogy a Bizottság szükség esetén gyorsan felfüggeszthesse a piaci korrekciós mechanizmus ACER általi aktiválását.

- (31) Az arra vonatkozó napi felülvizsgálaton túl, hogy az ajánlattételi korlátra vonatkozó feltételek továbbra is fennállnak-e, további biztosítékokat kell bevezetni a nem szándékolt piaci zavarok elkerülése érdekében.
- (32) Az ajánlattételi korlát nem érintheti a tőzsdén kívüli (OTC) ügyleteket, mivel bevonásuk súlyos nyomkövetési problémákat vetne fel, és az ellátás biztonságával kapcsolatos problémákhoz vezethetne.
- (33) A piaci korrekciós mechanizmust automatikusan deaktiválni kell, ha működését a földgázpiaci helyzet már nem indokolja. Hacsak nem következnek be piaci zavarok, a mechanizmust csak bizonyos idő elteltével szabad deaktiválni a gyakori aktiválás és deaktiválás elkerülése érdekében. Ha az ACER a mechanizmust kiváltó tényezők alakulásának nyomon követése során megállapítja, hogy a TTF-re vonatkozóan közzétett európai azonnali gázpiaci mutató egy kellően stabil időszakon keresztül már nem magasabb a referenciaárnál, a mechanizmust automatikusan deaktiválni kell. A mechanizmus deaktiválása nem igényel semmilyen értékelést az ACER vagy a Bizottság részéről, hanem a feltételek teljesülése esetén automatikusan meg kell történnjen.
- (34) Kulcsfontosságú, hogy a piaci korrekciós mechanizmus tartalmazzon egy hatékony eszközt, amelynek révén a biztonsági felső határ azonnal és bármikor felfüggeszthető, ha a mechanizmus olyan súlyos piaci zavarokhoz vezetne, amelyek hatással vannak az ellátás biztonságára és az EU-n belüli gázáramlásra.
- (35) Mivel a biztonsági plafon esetleges felfüggesztésének értékelésekor valamennyi biztosítékot alaposan értékelni kell, elő kell írni, hogy a biztonsági plafont csak bizottsági határozattal lehessen felfüggeszteni. A döntést indokolatlan késedelem nélkül kell meghozni, és a meghozatal pillanatában a Bizottságnak különösen azt kell értékelnie, hogy az ajánlattételi korlát további alkalmazása nem veszélyezteti-e az Unió ellátásbiztonságát, jár-e megfelelő keresletcsökkentési erőfeszítésekkel, nem akadályozza-e az Unión belüli piaci alapú gázáramlást, nem befolyásolja-e negatívan a származékos energiatermékek piacát, figyelembe veszi-e az Unió különböző szervezett piacain jegyzett gázpiaci árakat, illetve nem befolyásolja-e negatívan a meglévő gázellátási szerződéseket.
- (36) A piaci korrekciós mechanizmus nem veszélyeztetheti az Unió gázellátásának biztonságát azáltal, hogy korlátozza azokat az árjelzéseket, amelyek elengedhetetlenek a szükséges gázszállítmányoknak az Unióba való vonzásához és az EU-n belüli gázáramláshoz. A piaci korrekciós mechanizmus aktiválása esetén ugyanis a gázbeszállítók visszatárhadják a gázszállítást, és a nyereség maximalizálása érdekében közvetlenül a felső határok deaktiválása után végezhetik el az értékesítést. Abban az esetben, ha a Bizottság az (EU) 2017/1938 rendelet 12. cikke alapján regionális vagy uniós vészhelyzetet hirdetett ki, és további nem piaci alapú intézkedéseket kell bevezetni, különösen a védett fogyasztók gázellátásának biztosítása érdekében, a piaci korrekciós mechanizmus nem korlátozhatja indokolatlanul a belső piacon belüli gázáramlást, és nem veszélyezteti az Unió gázellátásának biztonságát, ezért azt ilyen esetben fel kell függeszteni.
- (37) A piaci korrekciós mechanizmus nem eredményezheti az árjelzések által az EU belső gázpiacán betöltött szerep csökkenését, és nem akadályozhatja az EU-n belüli piaci

alapú gázáramlást, mivel alapvető fontosságú, hogy a földgáz továbbra is oda tudjon áramolni, ahol a legnagyobb szükség van rá.

- (38) A piaci korrekciós mechanizmusok nem veszélyeztethetik indokolatlanul a származékos energiatermékek piacának folyamatos és megfelelő működését. Ezek a piacok kulcsszerepet játszanak abban, hogy a piaci szereplők fedezni tudják pozícióikat a kockázatok, különösen az áringadozások kapcsán felmerülő kockázatok kezelése érdekében. Ezenkívül a piaci korrekciós mechanizmuson keresztül árintervenciók jelentős pénzügyi veszteségeket okozhatnak a származékos piacok szereplői számára. Tekintettel az uniós gázpiac méretére, az ilyen veszteségek nemcsak a szakosodott származékos piacokat érinthetik, hanem más pénzügyi piacokra is jelentős dominóhatást gyakorolhatnak. A Bizottságnak ezért haladéktalanul fel kell függesztenie a piaci korrekciós mechanizmust, amennyiben az veszélyezteti a származékos piac szabályos működését. E tekintetben fontos, hogy a Bizottság figyelembe vegye az érintett uniós szervektől érkező szakmai tanácsokat. Az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) egy olyan független hatóság, amely hozzájárul az uniós pénzügyi rendszer stabilitásának megőrzéséhez, különösen a pénzügyi piacok, például a származékos piacok stabilitásának és szabályos működésének előmozdítása révén. A Bizottságnak ezért figyelembe kell vennie az ESMA e szempontokról szóló jelentéseit. Emellett a Bizottságnak figyelembe kell vennie az Európai Központi Banknak (EKB) a pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatos tanácsait, összhangban az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 127. cikkének (4) bekezdésével és az EUMSZ IV. jegyzőkönyvének 25. cikkével. Tekintettel a pénzügyi piacok volatilitására és az azokon belüli piaci beavatkozások potenciálisan jelentős hatására, fontos biztosítani, hogy a Bizottság gyorsan fel tudja függesztenie a piaci korrekciós mechanizmust. Ezért az ESMA jelentését és az EKB véleményét legkésőbb 48 órán belül vagy sürgős esetekben a Bizottság kérésére ugyanazon a napon belül ki kell adni.
- (39) A piaci korrekciós mechanizmust úgy kell kialakítani, hogy csak az árképzési mechanizmus hiányosságai által okozott rendkívüli gázár-emelkedéseket kezelje, és mint ilyen, ne legyen hatással a meglévő gázellátási szerződések érvényességére. Azokban az esetekben azonban, amikor a Bizottság megállapítja, hogy a piaci korrekciós mechanizmus aktiválása kedvezőtlen hatással van a meglévő szállítási szerződésekre, a Bizottságnak fel kell függesztenie azt.
- (40) A mechanizmus felépítése és felfüggesztési lehetőségeinek kidolgozása során figyelembe kell venni, hogy a földgázkereskedők áthelyezhetik a földgázkereskedelmet az Unión kívüli régiókba, ami csökkentené a piaci korrekciós mechanizmus hatékonyságát. Ez lenne a helyzet például akkor, ha a kereskedők tőzsdén kívüli gázkereskedelmet kezdenének folytatni, ami kevésbé átlátható, kevésbé szabályozott, és nagyobb kockázatot hordoz a tekintetben, hogy az érintett felek nem teljesítik kötelezettségeiket. Ez az eset állna fenn akkor is, ha azon kereskedők, akiknél a fedezetet a piaci korrekciós mechanizmus korlátozhatja, más joghatóságokban kötnének fedezeti ügyleteket, aminek következtében a klíringpartnernek a maximált teljesítési ár tükrözése érdekében pótlólagos készpénzfedezetet kellene képeznie a származtatott pozíciókra, letéti felhívásokat eredményezve.
- (41) Az ACER-nek, az Európai Központi Banknak, az ESMA-nak, a Gázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózatának (ENTSOG) és az (EU) 2017/1938 rendelettel létrehozott gázkoordinációs csoportnak segítenie kell a Bizottságot a piaci korrekciós mechanizmus nyomon követésében.

- (42) Piaci korrekciós esemény bekövetkeztét vagy felfüggesztési határozat meghozatalát követően, illetve a piac és az ellátásbiztonság alakulásának fényében indokolt lehet felülvizsgálni a piaci korrekciós mechanizmus aktiválásának a 3. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott feltételeit. A Tanács ezért ilyen helyzetben a Bizottság javaslata alapján megfelelő módosításokat fogadhat el e rendelet tekintetében.
- (43) A piaci korrekciós mechanizmus a TTF-en jegyzett túlzottan magas gázárak korrekciójára irányuló célkitűzés elérése szempontjából szükséges és arányos. Az áremelkedések közvetett hatásai, például a növekvő energiaárak és az infláció minden tagállamot érintenek. Ami az árképzési rendszer hiányosságait illeti, ezek a hiányosságok eltérő szerepet játszanak a különböző tagállamokban, és egyes tagállamokban (pl. a közép-európai tagállamokban) reprezentatívabbak az áremelkedések, mint más tagállamokban (pl. a periférián fekvő vagy más ellátási lehetőségekkel is rendelkező tagállamokban). Széttagolt fellépés helyett, ami az integrált uniós gázpiac megosztottságát eredményezhetné, a szolidaritás szellemében közös fellépésre van szükség. Ez utóbbi az Unió ellátásbiztonságának garantálásához is elengedhetetlen. Ezen túlmenően a közös biztosítékok – amelyekre az alternatív gázellátási forrásokkal nem rendelkező tagállamokban nagyobb szükség lehet, mint a több alternatívával rendelkező tagállamokban – összehangolt megközelítést biztosítanak az energiaszolidaritás jegyében. Bár a pénzügyi kockázatok és előnyök a különböző tagállamok esetében nagyon eltérőek, a piaci korrekciós mechanizmus olyan szolidáris kompromisszumot képvisel, amelyben minden tagállam vállalja, hogy hozzájárul a piaci korrekcióhoz, és elfogadja ugyanazokat a korlátokat az árképzésre vonatkozóan, még akkor is, ha az árképzési mechanizmus működési zavarainak szintje és a TTF árainak a gazdaságra gyakorolt pénzügyi hatásai eltérőek a különböző tagállamokban. A piaci korrekciós mechanizmus ezért várhatóan megerősíti az uniós szolidaritást, hiszen kiküszöbölné a túlzottan magas árakat, amelyek sok tagállam számára már rövid ideig is fenntarthatatlanok. A javasolt intézkedés hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy a tagállamok gázszolgáltatói a szolidaritás szellemében elfogadható áron vásárolhassanak gázt.
- (44) Mivel a téli szezon küszöbén a gázpiacon tapasztalható helyzet ingatag és kiszámíthatatlan, gondoskodni kell arról, hogy a piaci korrekciós mechanizmus – aktiválási feltételeinek fennállása esetén – a lehető leghamarabb alkalmazásra kerüljön. E rendeletnek ezért az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET – TÁRGY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet ideiglenes piaci korrekciós mechanizmust hoz létre az Unión belüli más tőzsdéken alkalmazott áráktól függetlenül kialakuló túlzottan magas gázárak ellen.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „fronthavi TTF származtatott termék”: a 600/2014/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 30. pontjában meghatározott olyan árualapú származtatott termék, amellyel valamely kereskedési helyszínen kereskednek, és amelynek alaptermékét a Gasunie Transport Services B.V. által működtetett holland azonnali gázpiac (TTF) virtuális kereskedési pontján megvalósult tranzakció képezi, valamint amely lejáratának napja az adott kereskedési helyszínen forgalmazott, egy hónapos lejáratú származtatott termékek lejáratú napjai közül a legközelebbi;
2. „referenciaár”: a New York-i S&P Global Inc. által közzétett „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)” és „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)” LNG-árértékelések szerinti ár és az ACER által az (EU) [XXXX/2022] tanácsi rendelet 18–22. cikke alapján végzett napi árértékelés szerinti árnak napi átlagára.
3. „kereskedési helyszín”: a következők bármelyike:
 - a) „szabályozott piac”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 21. pontjában meghatározott szabályozott piac;
 - b) „multilaterális kereskedési rendszer”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 22. pontjában meghatározott multilaterális kereskedési rendszer;
 - c) „szervezett kereskedési rendszer”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 23. pontjában meghatározott szervezett kereskedési rendszer

II. FEJEZET – A PIACI KORREKCIÓS MECHANIZMUS

3. cikk

A piaci korrekciós mechanizmus

- (1) A más gáztőzsdéken jegyzett áráktól függetlenül kialakuló, túlzott mértékű földgázár-emelkedések előfordulásának korlátozása érdekében 2023. január 1-jétől piaci korrekciós mechanizmust lehet életbe léptetni a TTF-en értékesített, fronthavi származtatott termékek elszámolási árára vonatkozóan.
- (2) A piaci korrekciós mechanizmust a következő feltételek teljesülése esetén kell aktiválni („piaci korrekciós esemény”):
 - a) a TTF-en értékesített, fronthavi származtatott termékek elszámolási ára két héten keresztül meghaladja a 275 EUR-t, és
 - b) az Európai Energiatőzsde által a TTF-re vonatkozóan közzétett európai azonnali gázpiaci mutató értéke az a) albekezdésben említett időszak végét megelőző 10 kereskedési napon 58 EUR-val magasabb, mint a referenciaár.
- (3) Amennyiben az ACER által a 4. cikk (1) bekezdése szerint végzett nyomon követés eredményei alapján konkrét jelek utalnak arra, hogy küszöbön áll egy a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti piaci korrekciós esemény, a Bizottság – annak érdekében, hogy szükség esetén gyorsan felfüggeszthesse a piaci korrekciós

mechanizmus ACER általi aktiválását – kikéri az Európai Központi Bank (EKB), az Európai Értékpapírpiazi Hatóság (ESMA), valamint adott esetben a Gázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (ENTSOG) és az (EU) 2017/1938 rendelettel létrehozott gázkoordinációs csoport véleményét egy esetleges piaci korrekciós eseménynek az ellátásbiztonságra, az EU-n belüli gázáramlásra és a pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatásáról. A véleményben figyelembe kell venni továbbá az áraknak az egyéb releváns szervezett piacokon, különösen Ázsiában vagy az Egyesült Államokban való alakulását, amelyet a New York-i S&P Global Inc. által közzétett „Joint Japan Korea Market” vagy „Henry Hub Gas Price Assessment” tükröz.

- (4) Amennyiben az ACER – az 1227/2011/EU rendelet, az 1348/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet, az (EU) [XXXX/2022] tanácsi rendelet 18–22. cikke vagy más nyilvánosan elérhető piaci információk alapján – megállapítja, hogy piaci korrekciós esemény történt, haladéktalanul értesítést tesz közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában a piaci korrekciós esemény bekövetkeztéről (a továbbiakban: piaci korrekciós értesítés), és tájékoztatja a Bizottságot, az ESMA-t és az EKB-t a piaci korrekciós eseményről.
- (5) A piaci korrekciós értesítés közzétételét követő naptól a 275 EUR feletti árú, fronthavi TTF származtatott termékekre vonatkozó megbízások nem fogadhatók el („ajánlattételi korlát”).
- (6) A tagállamok értesítik a Bizottságot arról, hogy milyen intézkedéseket hoztak a gáz- és a villamosenergia-fogyasztás piaci korrekciós esemény miatti növekedésének megelőzése, valamint a gáz- és a villamosenergia-kereslet csökkentése érdekében, tekintettel az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. és 5. cikkében előírt 15 %-os gázkereslet-csökkentésre, valamint az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelet 3. és 4. cikkében foglalt keresletcsökkentési célokra. Az értesítést legkésőbb a piaci korrekciós esemény bekövetkeztétől számított két héten belül kell megtenni, kivéve, ha a Bizottság időközben az 5. cikk (2) bekezdése szerinti felfüggesztési határozatot fogadott el.
- (7) A Bizottság – miután értékelte az ajánlattételi korlátnak a gáz- és a villamosenergia-fogyasztásra gyakorolt hatását, valamint az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. és 5. cikkében, valamint az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelet 3. és 4. cikkében előírt keresletcsökkentési célok teljesítése terén elért haladást – javasolhatja az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletnek az új helyzethez való hozzáigazítását is.
- (8) Piaci korrekciós esemény esetén a Bizottság indokolatlan késedelem nélkül jelentést kér az EKB-től a származékos energiapiacok stabilitását és szabályos működését érintő nem szándékolt zavarok kockázatáról.

4. cikk

A gázpiaci korrekciós mechanizmus nyomon követése és deaktiválása

- (1) Az ACER az 1227/2011/EU rendelet, az 1348/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet és az (EU) [XXXX/2022] tanácsi rendelet 18–22. cikke alapján kapott információk, valamint a piaci információk alapján folyamatosan nyomon követi, hogy a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett feltétel teljesül-e. Az ACER minden munkanap végén közép-európai idő szerint legkésőbb 18 óráig közli a Bizottsággal a nyomon követés eredményeit.

- (2) Amennyiben a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett feltétel a piaci korrekciós eseményt követő hónap vége előtti tíz egymást követő kereskedési napon vagy később már nem teljesül (a továbbiakban: deaktiválási esemény), az ACER haladéktalanul értesítést tesz közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában, és értesíti a Bizottságot és az ESMA-t arról, hogy a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett feltétel már nem teljesül (a továbbiakban: a deaktiválásról szóló értesítés). A deaktiválásról szóló értesítés közzétételét követő naptól kezdve a 3. cikk (4) bekezdésében említett ajánlattételi korlát alkalmazása megszűnik.

5. cikk

A gázpiaci korrekciós mechanizmus felfüggesztése

- (1) Az ESMA, az EKB, az ACER, a gázkoordinációs csoport és az ENTSOG folyamatosan nyomon követi az ajánlattételi korlát által a piacokra és az ellátásbiztonságra gyakorolt hatásokat.
- (2) E nyomon követés alapján a Bizottság határozat útján bármikor felfüggeszti a piaci korrekciós mechanizmust, amennyiben az ellátásbiztonságot, az EU-n belüli gázáramlást vagy a pénzügyi stabilitást negatívan befolyásoló, nem szándékosan előidézett piaci zavar vagy ilyen zavar nyilvánvaló kockázata merül fel (a továbbiakban: felfüggesztési határozat). Az értékelés során a Bizottság figyelembe veszi különösen, hogy a piaci korrekciós mechanizmus további fenntartása:
- a) nem veszélyezteti-e az Unió gázellátásának biztonságát, ami különösen akkor áll fenn, ha a Bizottság az (EU) 2017/1938 rendelet 12. cikke alapján regionális vagy uniós vészhelyzetet hirdetett ki, vagy nem vezethet-e a gázfogyasztás korlátozásához;
 - b) olyan időszakban történik-e, amikor az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 5. cikke szerinti keresletcsökkentési célok uniós szinten nem teljesülnek, negatívan befolyásolja-e az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. cikke szerinti gázfogyasztás-csökkentési cél megvalósítása terén elért haladást, vagy nem vezet-e a gázfogyasztás általános növekedéséhez az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 8. cikkével összhangban a tagállamoktól kapott gázfogyasztási és keresletcsökkentési adatok alapján;
 - c) nem akadályozza-e az EU-n belüli piaci alapú gázáramlást az ACER nyomonkövetési adatai szerint;
 - d) nem befolyásolja-e a származtatott energiatermékek piacának stabilitását és szabályos működését a piaci korrekciós intézkedés ESMA általi aktiválásának hatásáról szóló jelentés és az EKB-nak a Bizottság által e célból kért véleménye alapján;
 - e) figyelembe veszi-e a gázpiaci árakat az Unió különböző szervezett piacain és az egyéb érintett szervezett piacokon, például Ázsiában vagy az Egyesült Államokban, ahol azokat a New York-i S&P Global Inc. által közzétett „Joint Japan Korea Marker” vagy „Henry Hub Gas Price Assessment” tükrözi;
 - f) nem befolyásolja-e a meglévő gázellátási szerződések érvényességét, ideértve a hosszú távú gázellátási szerződéseket is.
- (3) A felfüggesztési határozatot indokolatlan késedelem nélkül kell meghozni, és közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában. A felfüggesztési határozat

közzétételét követő naptól kezdve a felfüggesztési határozatban meghatározott ideig a 3. cikk (4) bekezdésében említett ajánlattételi korlát alkalmazása megszűnik.

- (4) Az ACER, az EKB, az ESMA, a gázkoordinációs csoport és az ENTSOG segíti a Bizottságot a 3., a 4. és az 5. cikk szerinti feladatok ellátásában. Az ESMA jelentését és az EKB (2) bekezdés d) pontja szerinti véleményét legkésőbb 48 órán belül vagy sürgős esetekben a Bizottság kérésére ugyanazon a napon belül ki kell adni.
- (5) A piaci korrekciós mechanizmus csak addig alkalmazandó, amíg ez a rendelet hatályban van.
- (6) Piaci korrekciós esemény bekövetkeztét vagy felfüggesztési határozat meghozatalát követően, illetve a piac és az ellátásbiztonság alakulásának fényében a Tanács a Bizottság javaslata alapján határozhat úgy, hogy felülvizsgálja a piaci korrekciós mechanizmus aktiválásának a 3. cikk (2) bekezdése a) és b) pontjában meghatározott feltételeit. Ilyen javaslat benyújtása előtt a Bizottság konzultál az EKB-val, az ESMA-val, az ACER-rel, a gázkoordinációs csoporttal, az ENTSOG-gal és más érdekelt felekkel.

III. FEJEZET – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

6. cikk

Hatálybalépés és felülvizsgálat

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon lép hatályba. Ezt a rendeletet a hatálybalépésétől számított egy évig kell alkalmazni. A Bizottság az Unió gázellátásának általános helyzetét figyelembe véve legkésőbb 2023. november 1-jéig elvégzi e rendelet felülvizsgálatát, és a felülvizsgálat főbb megállapításairól jelentést nyújt be a Tanácsnak. A Bizottság a szóban forgó jelentés alapján javasolhatja e rendelet időbeli hatályának érvényességének meghosszabbítását.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

1.4.4. Teljesítménymutatók

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

1.6. A javaslat/kezdemenyezés időtartama és pénzügyi hatása

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indoklása

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

2.2.3. A kontroll költség hatékonyságának becslése és indoklása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Szakpolitikai terület: Energia

Tevékenység: Piaci korrekciós mechanizmus létrehozása

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

x új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés¹⁰

☐ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

Piaci korrekciós mechanizmus

A holland gáztőzsde (Title Transfer Facility, TTF) egy virtuális árképzési helyszín Hollandiában, amely nagy likviditása miatt gyakran irányadó az európai gázpiac számára a gázár tekintetében, ezért Unió-szerte hatással van a szerződésekre és a fedezeti műveletekre. A TTF azonban elsősorban a fizikai vezetéken keresztül érkező gáz holland hálózatba való besajtolására vonatkozó index, és tulajdonképpen nem más, mint Északnyugat-Európa gázelosztó központja. A TTF jelenleg kedvezőbb áron kereskedik a gázzal, mint a legtöbb uniós kereskedelmi központ, amelyek esetében az árak nagyrészt az Oroszország felől érkező gázellátás elapadását és a térség infrastrukturális szűk keresztmetszeteit tükrözik.

Az a tény, hogy a TTF-en jegyzett árak olyan referenciaárak, amelyeket a különböző uniós gázelosztó központok alapul vesznek a gázszerződések fedezéséhez, azt mutatja, hogy a TTF fontos szerepet játszik az EU-ban érvényes földgázár meghatározásában.

Végző megoldásként ez a sürgősségi javaslat egy olyan maximális dinamikus ár megállapításával kívánja megoldani a túlzott földgázárak nyomán kialakult helyzetet, amely áron meghatározott feltételek mellett földgázügyletek bonyolíthatók a TTF fronthavi piacain. Az említett árkorlát meghatározott piaci események bekövetkezése esetén aktiválódik, és folyamatos nyomon követést igényel, amelynek keretében egyrészt havi rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy indokolt-e a korrekciós mechanizmus fenntartása, másrészt szisztematikusabb ellenőrzéssel biztosítani kell, hogy a mechanizmus különböző szempontok tekintetében – az ellátásbiztonságtól a nem szándékos piaci zavarokig – indokolatlanul ne eredményezzen olyan helyzetet,

¹⁰

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

ami kedvezőtlenül hat az ellátás biztonságára és az EU-n belüli áramlásokra, amely esetben a korrekciós mechanizmust azonnal fel kell függeszteni.

1.4.2. Konkrét célkitűzés

Piaci korrekciós mechanizmus létrehozása annak megakadályozására, hogy a TTF következő havi árai az LNG-árakat nem tükröző túlzott szintet érjenek el.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdemenyezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A javaslat hozzájárul az EU legnagyobb likviditású származékos piacának optimális működéséhez, elkerülhetővé téve az NWE infrastruktúra szűk keresztmetszeteinek túlárázását és annak gázárakra gyakorolt indokolatlan hatását az Unióban.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

A piaci korrekciós mechanizmus aktiválását eredményező piaci fejlemények nyomon követéséért felelős szakértői csoport létrehozása.

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Figyelembe véve az energiaválság dimenzióját, valamint annak társadalmi, gazdasági és pénzügyi hatását, a Bizottság helyénvalónak tartja, hogy általános hatályú, közvetlenül és azonnal alkalmazandó rendeletet hozzon. Ez gyors, egységes és uniós szintű együttműködési mechanizmust eredményezne.

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

E javaslatnak a 2022 augusztusában történthez hasonló áremelkedések kezelésével és minimalizálásával elő kell segítenie a TTF határidős ügyleteinek szinten tartását, biztosítva ugyanakkor azt, hogy az EU továbbra is vonzó piac legyen az LNG-szállítmányok számára.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A piaci korrekciós mechanizmus előzmény nélküli intézkedés lenne az európai liberalizált és integrált gázpiacot és/vagy az áruk pénzügyi piacát érintő beavatkozás tekintetében. Az ismeretlen hatások miatt szigorú feltételek és biztonsági mechanizmusok, valamint szigorú nyomonkövetési követelmények meghatározására került sor.

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

Nincs szükség operatív előirányzatokra.

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

Ebben a szakaszban nem merült fel más megközelítés alkalmazásának szükségessége.

A szóban forgó új feladatok ellátásához további, magas szintű szakértelemmel rendelkező humánerőforrásokra van szükség a Bizottságnál (Energiaügyi Főigazgatóság). A jelenlegi többéves pénzügyi kereten belül azonban a Bizottságnak stabil személyzeti létszám mellett kell működnie, ezért lehetőség szerint fontolóra kell venni a Főigazgatóságon belüli és a Bizottság szolgálatai közötti átcsoportosítást. Egy külön pénzügyi kimutatás további személyzet felvételét irányozza elő az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) számára.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

X ☐ határozott időtartam

- X ☐ Hatálybalépés: 2023-tól, az energiaválság megszűnéséig
- ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☐ határozatlan időtartam

- Beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig,
- azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)¹¹

X ☐ Bizottság általi közvetlen irányítás

- X ☐ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét;

- ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ Megosztott irányítás a tagállamokkal

☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek
- ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségek (nevezze meg)
- ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap
- ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek
- ☐ közjogi szervek
- ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek;
- ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek;
- ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.
- *Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.*

Megjegyzések

A nyomonkövetési feladatokat, az Energiaszabályozók Európai Együttműködési Ügynöksége (ACER) támogatásával a Bizottság szolgálatai látják el.

¹¹ Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Az Energiaügyi Főigazgatóság által közvetlenül végrehajtott feladatok a Bizottság által alkalmazott éves tervezési és nyomonkövetési ciklust követik, beleértve az eredményekkel kapcsolatos, az Energiaügyi Főigazgatóság és az ACER éves tevékenységi jelentésének keretében történő jelentéstételt is.

Ezenkívül a mechanizmus működését a javaslat 4. cikkével összhangban is nyomon fogják követni.

A javaslat az 5c. cikkben konkrét jelentéstételi követelményeket is tartalmaz.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

A Bizottság az Energiaszabályozók Együtműködési Ügynöksége (ACER) támogatásával aktiválja a piacmegfigyelési mechanizmust és végzi annak nyomon követését, amely az ilyen feladatokhoz kapcsolódó felelősségi szint miatt nem ruházható át.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

A mechanizmus aktiválásával és nyomon követésével kapcsolatos feladatok végrehajtása tekintetében azonosított kockázatok a nem elegendő létszámú személyi állományra és az e kulcsfontosságú feladatok Bizottságon belüli ellátásához szükséges szakértelem szintjére vonatkozóan merültek fel. Az EPSO/AD/401/22 energiaszakértői versenyvizsga sikeres pályázóinak listájáról lehet felvenni a szükséges szakértőket a Bizottsághoz.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

Az Energiaügyi Főigazgatóság éves tevékenységi jelentésében minden évben beszámol tevékenységei ellenőrzésének költségeiről. A közbeszerzési tevékenységek kockázati profilja és ellenőrzési költségei összhangban vannak a követelményekkel.

Az Energiaügyi Főigazgatóság által a mechanizmus létrehozásával kapcsolatban kijelölt feladatok nem vonnak maguk után további ellenőrzéseket, és nem változtatják meg az ellenőrzési költségek arányát.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Az Energiaügyi Főigazgatóság 2020-ban felülvizsgálta csalás elleni stratégiáját. Az Energiaügyi Főigazgatóság csalás elleni stratégiája a Bizottság csalás elleni stratégiáján, a csalás veszélyének leginkább kitett területek azonosítására belsőleg elvégzett egyedi kockázatértékelésen, a már bevezetett ellenőrzéseken, valamint az Energiaügyi Főigazgatóság csalásmegelőzési, -felderítési és -korrekciós kapacitásának javításához szükséges intézkedéseken alapul.

A közbeszerzésre vonatkozó szerződéses rendelkezések biztosítják, hogy a Bizottság szolgálatai, köztük az OLAF, auditokat és helyszíni ellenőrzéseket végezhesenek az OLAF által ajánlott általános rendelkezésekkel összhangban.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff. ¹²	EFTA-országoktól ¹³	tagjelölt országoktól ¹⁴	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
01	02 20 04 02	diff.	NEM	NEM	NEM	NEM

- Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NEM	IGEN/NE M	IGEN/NEM	IGEN/NEM

¹² Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

¹³ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

¹⁴ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☒ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság
---	----	--

Főigazgatóság: ENER			Év 2022	Év 2023	Év 2024	Év 2025	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			ÖSSZESEN
• Operatív előirányzatok										
Költségvetési sor ¹⁵ 02 20 04 02	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)								
	Kifizetési előirányzatok	(2a)								
Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)								
	Kifizetési előirányzatok	(2b)								
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ¹⁶										
Költségvetési sor		(3)								

¹⁵ A hivatalos költségvetési nomenklatúra szerint.

¹⁶ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

Az Energiaügyi Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvál lálási előirányzatok	=(1a)+(1b)+(3)								
	Kifizetési előirányzatok	=(2a)+(2b)+(3)								

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvál lálási előirányzatok	(4)								
	Kifizetési előirányzatok	(5)								
• Bizonyos egyedi programok keretéből igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN	finanszírozott	(6)								
A többéves pénzügyi keret 1. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvál lálási előirányzatok	=(4)+(6)								
	Kifizetési előirányzatok	=(5)+(6)								

Ha a javaslat/kezdeményezés egynél több operatív fejezetet is érint, ismételje meg a fenti szakaszt:

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	Kötelezettségvál lálási előirányzatok	(4)								
	Kifizetési előirányzatok	(5)								
Bizonyos egyedi programok keretéből igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	finanszírozott	(6)								
A többéves pénzügyi keret	Kötelezettségvál lálási	=(4)+(6)								

1–6. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN (Referenciaösszeg)	előirányzatok										
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)									

A többéves pénzügyi keret fejezete	7.	„Igazgatási kiadások”
---	-----------	-----------------------

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a [pénzügyi kimutatás mellékletébe](#) (a belső szabályzat V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyre)

		Év N. 2023	Év N+1 2024	Év N+2 2025	Év N+3 2026	Év N+4 2027			ÖSSZESEN
Főigazgatóság: ENER									
• Humánerőforrás		0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
• Egyéb igazgatási kiadások									
Energiaügyi Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
--	---	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	-----------------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		Év N ¹⁷	Év N+1	Év N+2	Év N+3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

¹⁷ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

előirányzatok ÖSSZESEN	Kifizetési előirányzatok	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
-------------------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	-----------------

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ↓			Év N.		Év N+1		Év N+2		Év N+3		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkal bővíthető.						ÖSSZESEN	
	KIMENETEK																	
	Típus ₁₈	Átlag os költsé g	Szám	Költsé g	Szám	Költsé g	Szám	Költsé g	Szám	Költsé g	Szám	Költs ég	Szám	Költsé g	Szám	Költsé g	Összes ített szám	Összkölt ség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ¹⁹ ...																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ...																		
- Kimenet																		
2. konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZESEN																		

¹⁸ A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserekek száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

¹⁹ Az 1.4.2. szakaszban („Konkrét célkitűzések...”) feltüntetett célkitűzés.

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	Év N ²⁰ 2023	Év N+1 2024	Év N+2 2025	Év N+3 2026	N+4. év 2027	ÖSSZESEN
--	-------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------------	----------

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE							
Humánerőforrás	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
Egyéb igazgatási kiadások							
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE²¹ bele nem tartozó előirányzatok							
Humánérőforrás	0	0	0	0	0		
Egyéb igazgatási jellegű kiadások	0	0	0	0	0		
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege	0	0	0	0	0		

ÖSSZESEN	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	-----------------

A humánérőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

²⁰ Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

²¹ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

	Év N. 2023	Év N+1 2024	N+2. év 2025	N+3. év 2026	N+4. év 2027		
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
20 01 02 01 (a központban és a biztonsági képviselőketen)	6	6	6	6	6		
20 01 02 03 (küldöttségek)							
01 01 01 01 (közvetett kutatás)							
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve ²²							
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)							
XX 01 xx yy zz ²³	- a központban						
	- a küldöttségeknél						
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN	6	6	6	6	6		

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	Az előzmény nélküli mechanizmus bevezetése olyan szigorú nyomonkövetési feladatokkal jár – többek között az árupiacok működését és az ellátás biztonságát illetően –, amelyek jelenleg nem tartoznak a Bizottság feladatkörébe. Tekintettel arra, hogy az említett feladat elvégzése jelentős felelősséggel jár, és hogy a feladat nem megfelelő végrehajtása rendkívül káros következményekkel járhat, saját jó hírneve szempontjából kiemelkedő fontosságú, hogy a Bizottság ne vállaljon semmilyen, a végrehajtást esetleg veszélyeztető kockázatot. Az említett feladatok ellátására az Energiaügyi Főigazgatóság hat, energetikai területen jártas gazdasági elemzőt fog felvenni, és az EPSO/AD/401/22 energetikai szakértői versenyvizsga sikeres pályázóit tartalmazó listát fogja használni.
Külső munkatársak	n.a.

²² AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

²³ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés

- ☒ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.

Fejtse ki, miként kell átprogramozni a pénzügyi keretet: tüntesse fel az érintett költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket. Jelentős átprogramozás esetén mellékeljen Excel-táblát.

- ☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.

Fejtse ki, mire van szükség, meghatározva az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat, a megfelelő összegeket és a felhasználni javasolt eszközöket.

- ☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés

- ☐ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- ☐ előírányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyre)

	Év N ²⁴	Év N+1	Év N+2	Év N+3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

²⁴

Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- X A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást
 - kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdeményezés hatása ²⁵						
		Év N.	Év N+1	Év N+2	Év N+3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.		
... jogcímcsoport								

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

--

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

--

²⁵

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.

A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

1.4.4. Teljesítménymutatók

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többetként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

2.2.3. A kontroll költség hatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS – „ÜGYNÖKSÉGEK”

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

1.2. A lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Szakpolitikai terület: Energia

Tevékenység: Piaci korrekciós mechanizmus létrehozása

1.3. A javaslat a következőre irányul:

☒ új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés²⁶

☐ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

Piaci korrekciós mechanizmus

A holland gáztőzsde (Title Transfer Facility, TTF) egy virtuális árképzési helyszín Hollandiában, amely nagy likviditása miatt gyakran irányadó az európai gázpiac számára a gázár tekintetében, ezért Uniószerre hatással van a szerződésekre és a fedezeti műveletekre. A TTF azonban elsősorban a fizikai vezetéken keresztül érkező gáz holland hálózatba való besajtolására vonatkozó index, és tulajdonképpen nem más, mint Északnyugat-Európa gázelosztó központja. A TTF jelenleg kedvezőbb áron kereskedik a gázzal, mint a legtöbb uniós kereskedelmi központ, amelyek esetében az árak nagyrészt az Oroszország felől érkező gázellátás elapadását és a térség infrastrukturális szűk keresztmetszeteit tükrözik.

Az a tény, hogy a TTF-en jegyzett árak olyan referenciaárak, amelyeket a különböző uniós gázelosztó központok alapul vesznek a gázszerződések fedezéséhez, azt mutatja, hogy a TTF fontos szerepet játszik az EU-ban érvényes földgázár meghatározásában.

Végso megoldásként ez a sürgősségi javaslat egy olyan maximális dinamikus ár megállapításával kívánja megoldani a túlzott földgázárak nyomán kialakult helyzetet, amely áron meghatározott feltételek mellett földgázügyletek bonyolíthatók a TTF fronthavi piacain. Az említett árkorlát meghatározott piaci események bekövetkezése esetén aktiválódik, és folyamatos nyomon követést igényel, amelynek keretében egyrészt havi rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy indokolt-e a korrekciós mechanizmus fenntartása, másrészt szisztematikusabb ellenőrzéssel biztosítani kell, hogy a mechanizmus különböző szempontok tekintetében – az ellátásbiztonságtól a nem szándékos piaci zavarokig – indokolatlanul ne

²⁶

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

eredményezzen olyan helyzetet, ami kedvezőtlenül hat az ellátás biztonságára és az EU-n belüli áramlásokra, amely esetben a korrekciós mechanizmust azonnal fel kell függeszteni.

1.4.2. *Konkrét célkitűzés(ek)*

Konkrét célkitűzés

Piaci korrekciós mechanizmus létrehozása annak megakadályozására, hogy a TTF következő havi árai az LNG-árakat nem tükröző túlzott szintet érjenek el.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdményezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A javaslat hozzájárul az EU legnagyobb likviditású származékos piacának optimális működéséhez, elkerülhetővé téve az NWE infrastruktúra szűk keresztmetszeteinek túlárázását és annak gázárakra gyakorolt indokolatlan hatását az Unióban.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

A piaci korrekciós mechanizmus aktiválását eredményező piaci fejlemények nyomon követéséért felelős szakértői csoport létrehozása.

1.5. A javaslat/kezdményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Figyelembe véve az energiaválság dimenzióját, valamint annak társadalmi, gazdasági és pénzügyi hatását, a Bizottság helyénvalónak tartja, hogy általános hatályú, közvetlenül és azonnal alkalmazandó rendeletet hozzon. Ez gyors, egységes és uniós szintű együttműködési mechanizmust eredményezne.

A javaslat további forrásokat igényel az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) számára, különösen, mivel a javaslat új feladatokat határoz meg az ACER számára a gázpiacok nyomon követése és a Bizottság munkájának támogatása érdekében, a következőkkel kapcsolatban:

A piaci korrekciós mechanizmus aktiválása és későbbi megszüntetése: tekintettel ezen intézkedések politikai szempontból érzékeny jellegére és jelentős következményeire, körültekintően kell eljárni. Emellett elengedhetetlen a folyamatos nyomon követés, ezért biztonsági tartalékról kell gondoskodni. Erre a feladatra a becslések két (2) teljes munkaidős (FTE) munkatársat irányoznak elő (1 adatelemző, 1 gázszakértő). Fontos megjegyezni, hogy az IOSCO LNG árértékelésre/referenciaértékre vonatkozó PRA-elveinek való megfelelés érdekében e két munkatársnak az árértékelést/referenciaértéket végző személyektől eltérő személyeknek kell lenniük. Ellenkező esetben ez utóbbi feladatot nem a megkívánt színvonalon végeznék el, ami veszélyeztetné az árértékelések/referenciaértékek piaci elfogadottságát, és ezáltal aláásná a feladat elvégzésének szükségességét;

Az EU-n belüli gázáramlás nyomon követése: ehhez lényegesen részletesebb adatokra van szükség a gázáramlásokról, mint amelyeket az ACER jelenleg nyomon követ; új adatokat kell gyűjteni új eszközökön. Erre a feladatra a becslések két (2) teljes munkaidős (FTE) munkatársat (1 adatelemző, 1 gázszakértő), valamint az adatgyűjtési és -elemzési eszközzel kapcsolatos tanácsadást irányoznak elő;

A Bizottság munkájának támogatása az EKB-val és az ESMA-val együttműködésben a különböző cikkekben előírt feladatok ellátásában: a keresletcsökkentéssel, az EU-n kívüli gázárképzéssel és a hosszú távú gázellátási szerződésekkel kapcsolatos feladatok potenciális támogatására a becslések két (2) teljes munkaidős (FTE) munkatársat irányoznak elő.

A 6 teljes munkaidős (FTE) munkatárs közül az egyiknek felsővezetőnek kell lennie, aki az e területen végzett munkát koordinálja és irányítja. Az árértékeléssel kapcsolatos független

értékelési folyamatra azért van szükség, hogy az IOSCO-elveknek megfelelő árképzési eljárásokat és módszereket helyesen és következetesen alkalmazzák, valamint hogy a közzétett árak integritása és minősége biztosított legyen.

- 1.5.2. *Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.*

E javaslatnak a 2022 augusztusában történő hasonló áremelkedések kezelésével és minimalizálásával elő kell segítenie a TTF határidős ügyleteinek szinten tartását, biztosítva ugyanakkor azt, hogy az EU továbbra is vonzó piac legyen az LNG-szállítmányok számára.

- 1.5.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

A piaci korrekciós mechanizmus előzmény nélküli intézkedés lenne az európai liberalizált és integrált gázpiacot és/vagy az áruk pénzügyi piacát érintő beavatkozás tekintetében. Az ismeretlen hatások miatt szigorú feltételek és biztonsági mechanizmusok, valamint szigorú nyomkövetési követelmények meghatározására került sor.

Az ACER széles körű tapasztalattal rendelkezik a piaci adatoknak az 1227/2011/EU rendelet és az 1348/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: REMIT) keretében végzett gyűjtése és feldolgozása terén.

- 1.5.4. *A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák*

Az ACER-nél igényelt álláshelyekhez kapcsolódó szükséges előirányzatok finanszírozása az Energiaügyi Főigazgatóság meglévő programjaiból történik.

- 1.5.5. *A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is*

A szóban forgó új feladatok ellátásához további, magas szintű szakértelemmel rendelkező humánerőforrásokra van szükség a Bizottságnál (Energiaügyi Főigazgatóság). A jelenlegi többéves pénzügyi kereten belül azonban a Bizottságnak stabil személyzeti létszám mellett kell működnie, ezért lehetőség szerint fontolóra kell venni a Főigazgatóságon belüli és a Bizottság szolgálatai közötti átcsoportosítást.

Az ACER-nek is további feladatokat kell ellátnia, elsősorban a gázpiacok nyomon követésével és a Bizottság munkájának támogatásával kapcsolatban, amihez további humánerőforrásokra lesz szüksége.

1.6. A javaslat/kezdemenyezes idotartama es penzugyi hatasa

☒ ☐ határozott időtartam

- ☒ A javaslat/kezdemenyezes idotartama: 2023. [HH/NN]-tól/-től az energiaválság megszűnéséig
- ☒ Pénzügyi hatás: 2023-tól 2027-ig a kötelezettségvállalási és a kifizetési előirányzatok esetében.

☐ határozatlan időtartam

- Beindítási időszak: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig,
- azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)²⁷

☐ Bizottság általi közvetlen irányítás

- ☐ végrehajtó ügynökségeken keresztül

☐ Megosztott irányítás a tagállamokkal

☒ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg);
- ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap;
- ☒ a 70. és 71. cikkben említett szervek;
- ☐ közjogi szervek
- ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak
- ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek
- ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

Megjegyzések

A nyomonkövetési feladatokat a Bizottság szolgálatainak kell ellátniuk, egyes technikai feladatok tekintetében az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) támogatásával.

²⁷

Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a [BudgWeb](https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx) oldalon: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Az Energiaügyi Főigazgatóság által közvetlenül végrehajtott feladatok a Bizottság által alkalmazott éves tervezési és nyomonkövetési ciklust követik, beleértve az eredményekkel kapcsolatos, az Energiaügyi Főigazgatóság éves tevékenységi jelentésének keretében történő jelentéstételt is.

Az ACER által végrehajtott feladatok az Ügynökség által alkalmazott éves tervezési és nyomonkövetési ciklust követik, beleértve az eredményekkel kapcsolatos, az ACER konszolidált éves tevékenységi jelentésének keretében történő jelentéstételt is.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. *Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása*

A Bizottság, amelynek munkáját az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) segíti, felelős a piaci nyomonkövetési mechanizmus aktiválásáért és ellenőrzéséért, amelynek elvégzése az említett feladatokkal járó felelősségre való tekintettel nem delegálható.

Költséghatékonyabb megoldás, ha az új feladat elvégzését egy már meglévő ügynökségre bízzák, amely már foglalkozik hasonló feladatokkal. Az Energiaügyi Főigazgatóság a Bizottság 2017. évi belső ellenőrzési keretrendszere részeként kontrollstratégiát dolgozott ki az ACER-rel fenntartott kapcsolatainak irányítására. Az ACER 2018 decemberében felülvizsgálta és elfogadta saját belső ellenőrzési keretrendszerét

2.2.2. *A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk*

A mechanizmus aktiválásával és nyomon követésével kapcsolatos feladatok végrehajtása tekintetében azonosított kockázatok a nem elegendő létszámú személyi állományra és az e kulcsfontosságú feladatok Bizottságon belüli ellátásához szükséges szakértelem szintjére vonatkozóan merültek fel.

Szakértői szervként az ACER jobb helyzetben van ahhoz, hogy további szakértőket találjon, és hogy a meglévő személyzettel szinergiákat alakítson ki.

2.2.3. *A kontroll költséghatékonyágának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

Az Energiaügyi Főigazgatóság által a mechanizmus létrehozásával kapcsolatban kijelölt feladatok nem vonnak maguk után további ellenőrzéseket, és nem változtatják meg az ellenőrzési költségek arányát. Hasonlóképpen, az ACER jelenlegi megbízatásához kapcsolódó további feladatok kiosztása várhatóan nem eredményez további külön ellenőrzéseket az ACER-nél, ezért az ellenőrzési költségeknek a kezelt források értékéhez viszonyított aránya változatlan marad.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Az ACER a Bizottság megközelítésével összhangban alkalmazza a decentralizált uniós ügynökségekre vonatkozó, csalás elleni elveket. 2019 márciusában az ACER új csalás elleni stratégiát fogadott el, amely hatályon kívül helyezte az ACER igazgatótanácsának 13/2014. sz. határozatát. A hároméves időszakra kiterjedő új stratégia a következő elemeken alapul: éves kockázatértékelés, az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése, a visszaélések bejelentésére vonatkozó belső szabályok, az érzékeny funkciók kezelésére vonatkozó politika és eljárás, valamint etikai és feddhetetlenségi intézkedések.

Az ACER szabályzata és a közbeszerzésre vonatkozó szerződéses rendelkezések is biztosítják, hogy a Bizottság szolgálatai, köztük az OLAF, ellenőrzéseket és helyszíni ellenőrzéseket végezzenek az OLAF által ajánlott általános rendelkezésekkel összhangban.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff. ²⁸	EFTA-országoktól ²⁹	tagjelölt országoktól ³⁰	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
01	02 10 06	diff.	IGEN	NEM	NEM	NEM

- Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM

²⁸ Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

²⁹ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

³⁰ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	01	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság
---	-----------	---

ACER (Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége)			Év 2023 ³¹	Év 2024	Év 2025	Év 2026	2027			ÖSSZESEN
1. cím:	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4 710
	Kifizetési előirányzatok	(2)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4 710
2. cím:	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)								
	Kifizetési előirányzatok	(2a)								
3. cím:	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(3a)								
	Kifizetési előirányzatok	(3b)								
ACER előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1)+(1a)+(3a)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4 710
	Kifizetési előirányzatok	= (2)+(2a)+(3b)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4 710

³¹ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

A többéves pénzügyi keret fejezete	7.	„Igazgatási kiadások”
---	-----------	------------------------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		Év N.	Év N+1	Év N+2	Év N+3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			ÖSSZESEN
Főigazgatóság: <.....>									
☐ Humán erőforrás									
☐ Egyéb igazgatási kiadások									
<.....> Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok								

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

millió EUR (három tizedesjegyig)

		Év N ³²	Év N+1	Év N+2	Év N+3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok								
	Kifizetési előirányzatok								

³² Az N. év a javaslat/kezdőmunka végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.2.2. A(z) [szerv] előirányzataira gyakorolt becsült hatás

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket □			Év N.		Év N+1		Év N+2		Év N+3		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkal bővíthető.						ÖSSZESEN	
	KIMENETEK																	
	Típus ³³	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ³⁴ ...																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ...																		
- Kimenet																		
2. konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZKÖLTSÉG																		

³³ A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

³⁴ Az 1.4.2. szakaszban („Konkrét célkitűzések...”) feltüntetett célkitűzés.

3.2.3. Az ACER humán erőforrására gyakorolt becsült hatás

3.2.3.1. Összegzés

- ☒ A javaslat/kezdemenyezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☐ A javaslat/kezdemenyezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	Év 2023 ³⁵	Év 2024	Év 2025	Év 2026	2027			ÖSSZES EN
--	--------------------------	------------	------------	------------	------	--	--	--------------

Ideiglenes alkalmazottak (AD besorolási fokozat)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4 710
Ideiglenes alkalmazottak (AST besorolási fokozat)								
Szerződéses alkalmazottak								
Kirendelt nemzeti szakértők								

ÖSSZESEN	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4 710
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--------------

Létszámigény (teljes munkaidős egyenértékben):

	Év 2023 ³⁶	Év 2024	Év 2025	Év 2026	2027			ÖSSZES EN
--	--------------------------	------------	------------	------------	------	--	--	--------------

Ideiglenes alkalmazottak (AD besorolási fokozat)	6	6	6	6	6			6
Ideiglenes alkalmazottak (AST besorolási fokozat)								
Szerződéses alkalmazottak								
Kirendelt nemzeti szakértők								

³⁵ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

³⁶ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

ÖSSZESEN	6	6	6	6	6			6
-----------------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--	----------

Kérjük, jelezzék a munkaerő-felvétel tervezett időpontját, és igazítsák ki az összeget ennek megfelelően (ha a munkaerő-felvétel júliusban történik, csak az átlagos költség 50 %-át kell figyelembe venni), valamint nyújtsanak további magyarázatot.

3.2.3.2. Az ügynökséget felelős főigazgatóság becsült humánerőforrás-szükségei

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket egész számmal (vagy legfeljebb egy tizedesjeggyel) kell kifejezni

	Év N.	Év N+1	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.		
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
20 01 02 01 és 20 01 02 02 (a központban és a bizottsági képviselőteken)							
20 01 02 03 (küldöttségek)							
01 01 01 01 (közvetett kutatás)							
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)							
○ Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve³⁷							
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)							
Költségve tési sor(ok) (kérjük megnevez ni) ³⁸	– a központban ³⁹						
	– a küldöttségeknél						
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)							
10 01 05 02 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN							

³⁷ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

³⁸ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

³⁹ Elsősorban az uniós kohéziós politikai alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) tekintetében.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	
Külső munkatársak	

A teljes munkaidős egyenértékre jutó költség kiszámításának leírását bele kell foglalni az V. melléklet 3. szakaszába.

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

- ☐ A javaslat/kezdemenyezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.
- ☐ A javaslat/kezdemenyezés miatt szükséges a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozása.

Fejtse ki, miként kell átprogramozni a pénzügyi keret: tüntesse fel az érintett költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

- ☐ A javaslat/kezdemenyezés miatt szükség van a rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára⁴⁰.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

- A javaslat/kezdemenyezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- A javaslat/kezdemenyezés az alábbi becsült társfinanszírozást irányozza elő:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	Év N.	Év N+1	Év N+2	Év N+3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- ☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást
 - ☐ kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve

millió EUR (három tizedesjegyre)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló	A javaslat/kezdemenyezés hatása ⁴¹				
		Év N.	Év N+1	Év N+2	Év N+3	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.

⁴⁰ Lásd a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2093/2020 tanácsi rendelet 12. és 13. cikkét.

⁴¹ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.

	előirányzatok							
... jogcímcsoport								

Az egyéb címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

--

Ismertesse a bevételre gyakorolt hatás számításának módszerét.